BEŞİNCİ SENE — № 1775

ÇARŞAMBA 17 Nisan 1929

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa

Telğraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246

Telefon : Baş muharrir : 2366 Tahrir müdürü : 3236
İdare müdürü : 2365, Kitap kısmı : 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR. SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET:	Türkie için	Harıç için
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 KURUŞTUR

Pahalılığa Karşı Seri Tedbirler Almak Lâzımdır

Hukukçularımız ne diyor

Rıhtım şirketini yola getirmek mümkündür

Avukat Cevat B. ne diyor

Şirkete münasip bir mühlet vermek ve taahhüdünü yapmazsa mukavelesini feshetmek... İşte yapılacak iş!

[Taahhüdünü ikmal etmiyen, iki köprü arasında milyonlara malolacak rıhtım yapmamasına mukabil bütün Haliçle ve Boğaziçine kadar bütün sahillerde ne kadar tahmil ve tahliye olursa giç bir hizmet karşılığı olmaksızın havadan resim alan Rıhtım Şirketinin hukukî vaziyeti hakkında, hukukcularımızın mütelaalarını sormuştuk. Dünkü nüshamızda üstat Haydar Rifat Beyin cevabını yazmıştık. Bu gün de pek maruf ve muktedir avukatlarımızdan Cevat Apdürrahim Beyin kıymetli mütaleatlarını memnuniyetle dercediyoruz.]

Pek maruf ve muktedir avukatlarımızdan Cevat Abdürrahim B.

Muhterem efendim ;

Rıhtım şirketi hakkındaki baş makaleniz üzerine tetkikatta bulundum. 29 Teşrinievvel 306 tarihli Dersaadet Rıhtımları imtiyazına dair mukavelename - nin birinci maddesinde bu mukavelenameye merbut "A" işareti haritada da irae olunduğu üzere Halicin iki canibinden Unkapanı Köprüsüne kadar Rıhtımlar inşası taahhüt edilmiş ve gerçi gene o maddede Bahriye nezaretile bilmuhabere indelicap tadilât yapılacağı muharrer ise de maddenin sarih olan ibaresine nazaran Bahriye nezaretinin fennen bir mahzur görerek tadilât istiyebilmesi Köprünün iki başındaki mahallere müteallik ve ufak bir kırıntıya aittir; ve 12 Eylûl 307 tarihli Dersaadet Rıhtım ve dok ve antrepolar anonim şirketi nizamnamesinin birinci maddesinde dahi Unkapanı Köprüsüne kadar inşası taahhüdü teyiden musarrah ve bunun hilâfında veya her hangi bir muhayyerliğe dair mukavelename ve şartnamede sarih veya zımnî hiç bir kayt yoktur.

Bu mukavelenin dördüncü maddesinde ise iki köprü arasında iki taraf rıhtımlarının inşaatına mukavelenin taatisi tarihinden bilitibar sekizinci sene iptidasında mübaşeretle on dört sene zarfında ikmâl edeceğini şirket sarahaten taahhüt etmiş olmasına binaen nihayet 314 senesinde Haliçte rıhtım inşasına başlamış ve 328 senesinde bitirmiş olması lâzım gelirdi.

Mukavelenamenin yirmi birinci maddesinde esbabı mücbire olmaksızın inşaatı ikmâl eylemediği ve taahhüdatını ifa etmediği halde hukuku imtiyaziyesinin sakıt olacağı münderiçtir.

Yapılmış olan kabul muameleleri o tarihteki inşaata ait olup taahhüdün temamile ifa olunduğuna delâlet etmezler.

Davri mutlakiyette dahi her hangi bir imtiyazı tazammun eden Nafıa mukavelâtının sureti tanzimi hakkında kavanin ve nizamatı mahsusa mucibince Şurayi Devlet ve Meclisi Hassı Vükelâdan geçtikten sonra iradeye iktiran ederek tarafeynin vaz'ı imza etmelerile tekemmül eylemek muktazi olduğu gibi böyle bir mukavelenin tadili de muteber olabilmek için ayni şekilde vaki olması icap edeceğinden öyle bir tadilname mevcut olmadıkça şirket her hangi bir nazarın tezkeresine istinatla tadil edilmiş olduğunu iddia edemez.

Vu mukavelenin harfiyen tatbikini her hangi bir hükûmetin kavlen veya filen ihmal etmesi onu istihlâf edenleri bağlıyamaz.

Aradan uzun zaman geçmesi de vücubü ikmali refedemez. Çünkü bu mukavelenin tazammun ettiği akit kanunen istisna kabilinden olup mukaveleye nazaran şirket masnuden seksen sene badelintifa onu mustasnıa terkedeceği meşrıft olduğundan o müddet zarfında devam edecek olan bu istisna aktinden mütevellit ihtilâfatta hukuk ve vezaifin temadisi nisbetinde dava selâhiyeti de mümtet olacağına göre müruru zaman dahi mevzuubahis olamaz.

Binaenaleyh Nafıa Vekâleti, şirketi ikmali tahahüde davet zımnında ehli fen ve vukufun takdir edeceği bir mehli münasip zarfında ikmali taahhüde mübaşeret olunmadığı taktirde mukavelenin fesholunacağının Kâtibiadil marifetile ihtarından sonra başlanmak için verilen mehlin inkızasında İstanbul ticaret mahkemesine müracaatla şarta ademi riayetinden dolayı mukavelenin feshini talep ve iddiaya gerek mukavele ve şartname, gerekse ahkâmı umumiyei kanuniye ve bilhassa kanunu ticaretin tatbikine dair olan kanunun 10uncu maddesile kanunu ticaretin 662 inci maddesi müsaittir efendim.

Avukat: Cevat

Viyana sefirimiz Hamdi Bey dün geldi

Sefirimiz Sirkecide merasimle karşılandı

Viyana Sefirimiz Hamdi Bey dünkü ekspresle şehrimize gelmiş ve Sirkeci istasyonunda Vali Muhittin B. Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Pş. ve diğer bir çok zevat tarafından karşılanmış, Polis , Jandarma , ve Zabıtai belediye müfrezelerince selâmlanmıştır. Hamdi B. Tokatlıyan otelinde misafir olmuştur. Bir kaç gün sonra Ankaraya da gidecektir,

Hamdi B. in kerimesinin naşı

Hamdi B. in, Viyanada vefatını teessürle haber vermiş olduğumuz kerimesi Hanımın naşı bugün ve ya yarın konvansiyonelle şehrimize getirilecek, bir gece İstanbul tarafında münasip bir yerde kaldıktan sonra ihtifalâtı mahsusa ile Beylerbeyine

Hamdi B. istasyonda Şükrü Naili Pş. ile görüşürken

nakil ve orada defnedilecektir.

Merhum henüz 18 yaşında iken karaciğerinden muztariben bütün müdavata rağmen hayata gözlerini kapamıştır. Gazetemiz, Hamdi B.le refikaları Hanım efendiye ansamim taziyetlerini arzeder.

Türk-Yunan müzakeratı

Ankara 16 [Hu. Mu.]— Yunan Sefiri bugün hariciyeye gelerek Saracoğlu Şükrü Beyle uzun müddet görüşmüştür. Müzakeratın yeni talimat üzerine cereyan ettiği tahmin olunuyor.

Troçkinin beyanatı Burjuvalar ve sosyalistler!

Sabık komser Almanyaya sitem ediyor

Bomonti civarındaki yeni ikametgâhına taşınalıdanberi M. Troçki, pek nadiren dışarıya çıkmakta, neşredeceği eserleri ihzara çalışmaktadır. Almanyaya kabul edilmiyeceği anlaşılması üzerine M.Troçki, yazı yeniköy ve ya yeşil köyde geçirmeğe karar vermiştir; bunun için buralarda münasip bir ikametgâh aratmaktadır.

M. Troçki, Almanyaya ademi kabulü hakkında Berlin hükûmetinin kararından müteessir görünmektedir. Sabık Rus Diktatörü bu hususta demiştir ki:

"—Bir çok gazeteciler bana ne yapmak niyetinde olduğumu sordular, her birine ayrı ayrı mülâkat vermek kabil olmadığından şu notaların nazarı dikkata alınmasını rica eberim.

Türkiye hükûmeti İstanbulda kalmaklığim için hiç bir mani ihdas etmediğinden şimdilik İstanbulda kalacağım. Şurasını da söyliyeyim ki bu memleketin dahilî işlerine karışmak istemiyorum.

Hükûmet, benim Türkiyede ikametimi teshil için mümkün olan her şeyi yapmıştır.

Elyevm, Amerika, Almanya, Fransada tabedilmek üzere bazı kitaplar hazırlamaktayım. Bunlar meyanında Leninin ve haleflerinin tercümei hallerine dair yazılmış olan eserler yeniden yazılmış diğerleri Rusyada yazdığım, fakat bugün Avrupa ve Amerikalılar için tercümesi lâzım gelen eserlerdir.

Eski mesai arkadaşlarımdan mühim bir kısmı . Türkiyeye gelip bana iltihak etmelerine müsaade edileceği hakkında Stalin tarafından vaki olan sarih vaidlere rağmen tep'it edildikleri ıden, alâkadar müessesatın yardımiyle bir iş için bana yardim edecek yeni mesai arkadaşları tedarik etmeğe mecbur oldum.

Sükûnetle çalışabilmek için ailem ve mesai arkadaşlarım ile birlikte İstanbul civarında bir yerde yerleşmek niyetindeyim. Tedavi için Avrupaya gidip gitmiyeceğime gelince : Almanyadaki sosyal demokrat hükûme-

[Mabadi Sa 3 Sü 6 da]

Pahalılık hakkında İstanbul halkını tenvir için beyanat!

Ressamımız, bu resmini, beyanat münasebetiyle, Şehreminimize ithaf etmektedir

Şehremini Mühittin Bey geçenlerde Emanetin en muntazam bir müessese olduğunu söylemişti. Halbuki dün de yazdığımız gibi bir çok Emanet muamelâtı hiç te muntazam değildir. Bu mütaleatımıza iştirâk eden "Akşam„ refikimiz de bir çok noktalardan Emanetin pek muntazam bir muessese olmadığını iddia ettmektedir.

Dün Şehremini Muhittin Bey bu hususat hakkında gazetecilere demiştir ki : "Resmî bir memur olduğundan gazetelerle

[Mabadi Sa 4 Sü 4 te]

Sırplar harbe mi hazırlanıyor?

Jurnala d'İtalyanın neşrettiği vesaik

Belgrat 15 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor: Hariciye nazırı tarafından neşrolunan bir tebliğde deniliyorki: Gornale d'İtalya gazetesi 14 Nisan tarihli nüshasında Triyeste muhabirinden aldığı ve sıhhatini iddia eylediği bir takım vesaik neşrederek Yugoslavyanın komiteci teşkilâtını tevsi etmek suretiyle harp hazırlığında bulunduğuna dair şiddetli hücumlar yapmıştır.

Yugoslavya hükûmeti neşrolunan vesaikin kâmilen sahte olduğunu ve ihtimal bazı hususî maksatlar altında mezkûr gazete tarafından tasni edildiğini beyan eyler. Bizzat mezkûr vesaika müteallik neşrolunan tafsilâtın manasızlığı ve askerlik noktai nazarından gayri kabili tehakkuk olması mes'elenin musanna olduğunu ayrıca isbata kâfidir.

Londra 16 [A.A] — Röyter Romadan istihbar ediyor: Orjuna namında gizli bir Yugoslav teşkilâtı hakkında bir italyan gazetesinin ifşaatı İtalyada büyük bir heyecan tevlit etmiştir. Bu teşkilâtın bilhassa İtalya ve Macaristana karşı gizli ve tahrikcuyane bir faaliyetle harbe zemin hazırlamak istediği ve bu hususta askerî memurlardan müzaheret gördüğü iddia edilmektedir.

Güzellik müsabakamız

23 Nisana kadar resim kabul ediyoruz Birinciden yirminciye kadar en çok rey alan güzellerin filmini yaptıracağız

Bugün Matmazel Jorjin Devecakinin resmini dercediyoruz.

***

Son temdit

Müsabakamıza iştirak etmek istiyen bir çok hanım kızların talepleri üzerine resim kabulü müddetini 23 nisan akşamına kadar temdit ettik. Bu son temdit olduğu için güzellerin fırsattan istifade ederek atideki fotoğrafhanelere müracaatla bizim hesabımıza resimlerini çektirmelerini rica ederiz.

Foto: Ferit İbrahim
„ Kanzler
„ Vayinberg
„ Sebah ve Juvalye
„ Febüs

Bu fotoğrafhanelerin hepsi Beyoğlunda İstiklâl caddesindedir.

Foto. Ferit İbrahim

40 — Matmazel Jorjin Devecaki

Resimlerini çektiren hanım kızların fotoğrafçıya isim ve adreslerini vermedikleri takdirde, namı müstear kaydettirmelerini rica ederiz !

Ankara resim sergisi açıldı

Maarif Vekili Cemal Hüsnü B. tarafından resmi küşadı icra edilen Ankara resim sergisine ait intibalar. Yukarda Cemal Hüsnü B. Maarif ve sergi erkânı, aşagıda teşhir edilen tablolardan biri

Tahdidi teslihat mes'elesi

Bugünkü müzakerat heyecanlı olacaktır

Türk ve Rus murahhaslarının Almanlara muzaheret etmesi muhtemeldir

Cenevre 15 (A. A.) — Havas ajansı bildiriyor : Tahdidi teslihat hakkında salı günü cereyan edecek müzakeratın heyecanlı olacağı zannedilmektedir. Alman murahhasları Fransız murahhası M. Loudon tarafından tanzim edilmiş olan mesai programının aleyhinde bulunmak niyetindedirler Ve Türk ve Sovyet murahhaslarının muzaheretiyle Almanların mukavelename projesinin âcilen ikinci defa olarak kıraatini talep etmeleri muhtemeldir. Mecburi askerlik hizmetinin ref'i hakkında Çin heyetinin muhtıra şeklinde yapmış olduğu teklif hayreti mucip olmuştur.

Maamafih murahhasların ekserisi nihayet M. Loudonun tekliflerinin kabul edileceği fikrindedir. Fransa ile müttefikler arasında tam bir itilâf mevcut olduğu kaydedilmektedir.

Sosyalistler mesainin tacilini istiyorlar

Cenevre 15 (A. A.) — M. Albarda (Felemenk), M. de Brouckere (Belçika) M. Renaudel (Fransa) ve M. Weis (Almanya) dan mürekkep olan beynelmilel amele sosyalist heyeti M. Loudona bir muhtıra tevdi ederek tahdidi teslihat ihzarî

[Mabadi sonhaberler kısmımızda]

Milyoner ZAHAROF

Muharriri: Marus — 10 — Nakili: Muharrem Feyzi

Zaharofun zekâsı önünde şaşıran Amerikalı bir mucit bu entrika ve hile için yaradılmış dimağdan istifade için Nordenfeldle ortak oldu

Mumaileyh bir Yanki [yani halis Amerikalı] dır. Bugün dünyanın en mahir mihanik mütahassısıdır.

Boston şehrinde yaşıyan bu zatın asıl mesleği gayet nazik alâtı fenniye imalidir. Yaptığı muhtelif fennî aletler gayet ince ve dakik olduğundan ameli kabiliyetten mahrumdur. Huzurunuzda tecrübe eylediği makineli tüfenk dahi bu kabildendir. Bu makineli tüfengi mumaileyten başka imal ve istimal edebilecek diğer bir adam bu dünyada mevcut değildir. Çünkü gerek imali, gerek istimali gayet ince hesaba muhtaçtır.

Bir milimetrenin yüzde biri nisbetinde bir inhiraf ve yanlışlık olur ise makine işlemez. Bütün yayların muayyen birer gerginliği olmalıdır. Meselâ farzedelim ki bu tüfenkten külliyetli miktarda satın almak istiyorsunuz. Bunları kim kullanacak? Mister Maksimin kendisinden başka kullanacak kimse yoktur. Zaten bu tüfengi külliyetli miktarda tedarik edemezsiniz. Çünkü Mr. Maksim imalâthanesinde bizzat kendisi oturup bu ince makineleri yapıyor. Tabii bir adamın elinden çıktığı için imalât mahdut bulunuyor. Farzımuhal olarak bu tüfenklerden bir çok tedarik eyleseniz bile bunları kullanmak için gayet ince san'atkâr ve usta adamlar yetiştirmek icap edecektir. „

Zaharofun bu sözlerini işiden jenerallerin fikirleri zehirlendi ve zihinlerinde yeni silâha karşı şüphe ve tereddütler peyda oldu.

Maksimin uğradığı darbe

Zaharof maksadına muvaffak olmuş idi. Mr. Hiram Maksim siparişler yagacağı ümidile ertesi günü harbiye nezaretini ziyaret eylediği zaman soğuk bir surette karşılanmıştır. Bunun sebebini anlamak için sordu: "Yoksa İmparator Cenapları tecrübelerin neticesinden memnun kalmadılar mı?„ Amerikalıya şu ceasbı verdiler:

"Asla böyle bir şey yok. Haşmetpenah gayet memnun kaldılar. Lâkin....„ sözün alt tarafı kaçamaklı bulunyordu.

Amerikalı bir şey anlamadı, hayretler içinde kaldı. Nihayet yaşlı bir jeneral Maksime halis bir şarap sunarak ve Vasil Zaharofun tenkidini bervechi ati tekrar etti: " Londradan gelen ve tecrübeleri başından sonuna kadar takip eden meslek arkadaşınız keşfinizin kabiliyeti ameliyesi olmadığını anlattı. İcat eylediğiniz makineli silâh ince bir eseri san'attır, lâkin alelâde askerlerin kullanabileceği bir silâh değildir. „

Hiram Maksim fena halde Zaharof tarafından şapa oturtulduğunu anlamış ve makineli tüfenginin her hangi diğer bir silâh gibi fabrikalarda sühuletle imal edilebildiğine Avusturya harbiye nezareti mütehassısiarını ikna edinciye kadar akla karayı seçmiştir.

Maksimin Zaharof hakkındaki intibaı

Mr. Maksim gayet müz'iç ve uzun müzakere ve istişarelerden sonra nihayet Avusturya ordusu için yüz altmış makineli tüfenk siparişi almıştır. Maahaza Nordenfeld müessesesinin cüretkâr acentesile Viyanada ceeryan eden hadise Amerikalının zihninde derin bir hatıra bırakır. Mister Maksim Zaharof gibi lisanaşına natuk ve cin fikirli bir adama kendisinin dahi ihtiyacı olduğunu ve böyle bir ajanın vasıtasiyle işlerinin daha iyi yürüyeceğini ve bu sayede kendisinin harbiye nezaretlerinde dolaşmasına lüzum kalmıyacağını ve daha yüksek ve fikri işler ile meşgul olmasına zaman kalacağını düşünür.

Viyanadaki hadise Zaharofun dahi üzerinde derin bir intiba bırakmıştır. Londradaki şefine Avusturya payitahtında tertip eylediği ince ve şeytanetkârane intrika oyunundan rapor vermiş ve maahaza Hiram Maksimin dâhiyane ihtiraı sayesinde temin eylediği azametkârane muvaffakıyeti meskût geçmemiştir. Zaharof raporunda demiştir ki " Böyle bir patente bizde dahi olmalıdır; biz de böyle makineli tüfenk yapmalıyız. O zaman alacağımız siparişler derhal büsbütün başka türlü olacaktır.„ Zaharof raporunda Hiram Maksim gibi bir rakibi mağlûp etmek kabil olmadığını ve rakibin zararını bertaraf eylemek için yegâne çarenin kendisiyle ittifak olduğunu ilâve eylemiştir.

Zaharofun ittifak teklifi

Zaharofun Maksimle ittifak tasavvuru bidayette Nordenfelde mülâyim gelmemiştir. Muhtelif icat ve ihtiralarile cihanşümul şöhret kazanan ve yeni muvaffakiyetler ümit eden Nordenfeld gibi bir mühendis için başka bir mühendisin daha iyi ve muvaffakiyetli düşündüğünü itiraf ve kabul eylemek tabiî güç bir şeydi.

Lâkin bir müddet tereddütten sonra Nordenfeld Maksim ile rekabete nihayet vermeğe ve daha vakit varken ve müsavi hukukta şerik olarak kabul edilmeğe imkân bulunurken Amerikalile ittifak eylemek yolunu aramağa karar vermiştir.

Nordenfeld bu hususta Hiram Maksim ile müzakerata girişmiş, ve bu müzakerat iki teslihatı harbiye müessesesinin birleşmesini intaç eylemiştir. İki rakip daha ilk görüştükleri günde birlikte yürümenin rakabetten ziyade faideli olduğuna kanaat hasıl eylemişlerdir. Maksimin mühim icadının patentesinden lâyikile istifade için emin bir iktisadî esasa muhtaç olduğu aşikâr idi.

Diğer taraftan Maksimin aradığı sağlam ve kuvvetli müessesenin bütün evsafını Nordenfeld haiz idi. Nordenfeld gayet mükemmel tanzim edilmiş bir teslihatı harbiye teşkilâtına, İngiltere ve İsveçte silâh fabrikalarına, (Dartford)da bir mühimmat fabrikalarına, şimalî İspanyada (Bilbas) da demir madenlerine, ve bunların emsali diğer tesisata malik idi.

Bunlara ilâveten Nordenfeld müessesesinin Zaharof gibi mahir ve cihanı öğrenmiş bir bayii vardı.

İş ve muamele itibarile bu ajan istihkar olunamıyacak kıymettar unsur idi.

Lâkin müzakeratın intacında en mühim amil iki tarafın son senelerde yaptıkları acı bir tecrübe idi: Beynelmilel teslihatı harbiye piyasasında daima büyük müesseseler küçüklere tefevvuk ediyorlar. Krup, Şnayder, Armistrong... Meselâ Almanyadaki Krup, Fransadaki Şnayder-Krözo ve İngilteredeki Armstrong müşterilerine kredi veriyorlardı.

[Mabadi var]

Mezbahada bir hadise

Dün mezbahada bir hadise olmuş, bağırsak mübayaa etmek üzere Amerikadan gelen M. Moskovit isminde bir zat, Polise müracaat ederek Karaağaç mezbahasında bağırsak müteahhidi M. Feltmanın adamları tarafından fena halde dövüldüğünü iddia etmiştir.

Bunun üzerine Polis merkezi komiseri mahalli vak'aya giderek tahkikatta bulunmuştur. Mes'elenin mahiyeti, söylendiğine göre şudur: Mezbahadaki bagırsakları şimdiye kadar Feltman namındaki müteahhit satın almakta ve Avrupaya sevketmekte idi.

Bittabi mumaileyh karşısında rakip olmadığından bunları ucuz fiatla satın almakta idi.

Mezbaha heyeti idaresi M. Feltmana verilmiş bir imtiyaz olmayup bağırsakları başkalarının da satın alabileceğini düşünmüş ve diğer taliplerle temasta bulunmuştur.

Bu vaziyet M. Feltmanın işine gelmemiş adamları diğerlerine müşkilât çıkarmıya başlamışlar, nihayet dünkü hadiseyi meydana getirmişlerdir.

Efganistanda iki idam

Efganistandaki vaziyet hakkında alınan haberlere göre, son zamanda Kandiharda para buhranı başlamış ve bu yüzden umumî bir memnuniyetsizlik hasıl olmuştur.

Askerleri üzerinde nufuz göstermiyen bir kumandan ile halk arasında tahrikât yapan bir molla Kıral Emanullahın emri ile idam edilmişlerdir.

Kıralın talebi üzerine Herat vilâyetinden içlerinde Ruslar da bulunan üç bin kişilik bir kuvvet yola çıkarılmıştır.

Kimsesiz vatan yavrularına yardım ediniz

21 inci liste

Dünkü yekûn	91,673
Elektrik Şirketi memurları tarafından:	7620
Alman Mektebi talebelerinden:	
Vehip Behçet efendi	50
Mamazel Pril	25
„ Cerirande	100
Eskiçeli Hüseyin Efendi	300
Bülent Cemil „	50
Juliya „	60
Yekûn	99,878

Şehir ve Memleket haberleri

San'at mektepleri
İstanbul için 150 bin lira tahsis edildi

Türkiye San'at mekteplerinin ıslah ve Avrupadaki mektepler derecesine ıs'adı cümlesinden olarak yeni alât, makine ve levazımat ile teçhiz edilmeleri takarrür etmiştir.

Bu hususta alâkadarların ve ecnebi mütehassısların rapor ve mütalealarını nazarı dikkate alan M. Vekâleti bu eksiklerin temini için şimdilik yüz elli bin lira tahsis etmiştir.

Mubayaatta bulunmak üzere Vilâyetlerdeki San'at mektepleri müdür veya memurlarından İstanbul M. Emininin riyasetinde teşekkülü takarrür eden Komisyon yakında Emanet binasında toplanacaktır.

Müteferrik

Türk Ocagında konferans ve konser

1 — 18 nisan 929 perşembe akşamı saat 21 de ocakta Hasan Cemil Beyefendi tarafından (büyük bir maarif ve mektep ıslahat pilânın tarihi) mevzulu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

2 — 19 nisan cuma günü saat 16 da ocakta profesör İskarsiyellinin tahtı idaresinde bulunan (Bas: Osman Cavit, Bariton: Lazar Kançalidis, Tenor: Vahen Ütücüyan Beyler ve Soprano: Madam polyanski) taraflarından bir şan konseri verilecektir. Bütün ocaklıların teşrifleri rica olunur.

Konferans

Şehzadebaşında İstiklâl lisesinde muallim Mehmet Servet Bey tarafından (tarihin manası ve ehemmiyeti) mevzuuna dair bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

İtfaiye mütehassısı geliyor

Dün şehrimize gelen Viyana Sefirimiz Hamdi B. Şehremini Muhittin B. e itfaiye mütehassısı M. Könikin yakında geleceğini, pek değerli bir itfaiyeci olan mumaileyhin İstanbula gelmesine, iki defa Viyana cemiyeti belediyesinde görüşüldükten sonra muvafakat edildiğini söylemiştir.

Nebile Hanım

Reisicumhur Hz. nin manevi kerimeleri Viyana sefaretimiz başkâtibi Tahsin Beyin refikası Nebile Hanım dün Hamdi B. le birlikte şehrimize gelmiştir.

Atla devri âleme çıkan macar genci

İmre Peak isminde bir Macar, atla devri âlem seyahatine çıkmış ve şehrimize gelmiştir. 8 senede seyahatini ikmal edecek olan mumaileyh, Cuma günü Taksim Cumhuriyet abidesine bir çelenk vazedecek ve seyahatine devam etmek üzere Mudanyaya hareket eyliyecektir.

Yunanlılar Selanikte bir Panayır açıyor

Yunanlılar, Selânikte ticarî ve sınaî mahiyette bir panayır küşadını kararlaştırmışlar ve İstanbul Ticaret odası vasıtasiyle Türkiye ticaret erbabını da bu panayire davet etmişlerdir.

Ticaret odası alâkadarları bu cihetten haberdar edecek ve iştirak eylemelerini tavsiye edecektir.

Sofya Sefirimiz

Sofya Sefirimiz Husrev B. Ankaradan avdet etmiştir, bu günlerde Sofyaya gidecektir.

Terkos direktörü Parise döndü

Ahiren şehrimize gelen Terkos Şirketi umumî Direktörü M. Juvan Parise davet etmiştir.

Divanı Muhasebat riyaseti

İstanbul meb'usı Fuat B. in yeni bütçe müzakeresinin hitamında Divanı Muhasebat b'rinci reisliğine tayini sureti kat'iyede takarrür etmiştir. Bu vazifeyi kabul eden ve B. M. M. bütçe encümeninde ikinci reis olan Fuat B. yeni bütçenin müzakeresi bitince meb'usluktan istifa edecektir.. Bu suretle inhilâl edecek İstanbul meb'usluğu için Eylulde intihap yapılacaktır.

Haydarpaşadaki Devlet demir yolları şubeleri

Haziranda, Haydarpaşadaki Devlet demir yolları şubeleri Ankaraya nakledilecek, ticare ve teftiş şubesi ikiye ayrılacak, ve ticaret kısmı Ankaraya gidecek ve teftiş kısmı Haydarpaşada kalarak Hareket şubesine raptedilecektir.

Anadolu hattı işletme M. teşkilâtının bir kısmı da, Haziranda, Konyada ihdas edilecek hareket müfettişliğini raptedilecektir.

Seyyahlar

Limanımıza 120 kadar Fransız seyyahı getiren İtalya bandıralı "İtalya„ vapuru dün akşam limanımızdan Akdenize hareket etmiştir.

Haydarpaşa - Pendik tenzilâtlı tarifesi

Haydarpaşa - Pendik arasında Mayısta tatbika başlacak tenzilâtlı tarife Nafia Vekâletinin tasdikine iktiran etmiştir. Bostancıdan Pendiğe kadar olan üçüncü mintakada, şimdiki ücurata nazaran yüzde 20 nisbetinde tenzilât vardır.

Zabitan için de azimet ve avdat biletleri ihdası takarrür etmiştir.

Kadriye Hanım tahkikatı

Kadriye Hanım ve rüfekasına ait tahkikat devam etmektedir. Dün de bazı müvaceheler yapılmış ve tahkikatın son safhasının icap ettirdiği bazı şahitler dinlenmiştir. Bu meyanda esbak Mabeyinci Faik B. le Madam Artür Saraçyan şahit sıfatile istima edilmişlerdir.

Mevkuflardan Doktor Arapyanın evinde de taharriyat yapılmış, Fransızca, Ermenice ve İngilizce yazılmış bazı evrak ele geçmiştir. Bu evrak tercüme ettirilecektir.

İhtilâttan tekrar menedilen maznunların, cürümlerinin tesbit edildiğini anlamaktan mütevellit derin bir teessür içinde bulundukları ve bilhassa Kadriye Hanımın çok bitkin bir halde olduğu öğrenilmiştir.

Efgandaki heyetimiz
Kâzım Paşa Moskuva tarikile avdet ediyor

Efganisatana giden heyeti askeriyemiz reisi Kâzım Paşanın ailesi ile zabıtanın aileleri şehrimize gelmişlerdir.

Dün bir muharririmiz Kâzım Paşanın refikası Ha. Ef. ile görüşmüştür.

Heyetin aileleri Efganistana gitmekte iken Kâzım Paşadan İstanbula avdet etmeleri hakkında bir telgraf almışlar ve bunun üzerine şehrimize avdet etmişlerdir. Kâzım Paşanın refikası Ha. Ef. muharririmize demiştirki:

" — Biz, Efganistana heyetin yanına gidemedik. Aldığımız bir telgraf üzerine avdet ettik.

Efganistanda bu günkü vaziyetin mahiyeti hakkında malûmattar değilim. Çünkü Paşa ile görüşmedim. Heyetin aileleri tamamen İstanbula avdet etmişlerdir. Şimdi başlıca temennimiz Paşa ile Heyetin İstanbula muvasalatleridir. „

Heyet reisi Kâzım Paşadan dün refikasına gelen bir telgrafta heyetin 14 nisanda Taşkentten Rusyaya müteveccihen hareket ettiği ve 19 nisanda Moskovada bulunacakları bildirilmiştir.

Kâzım Paşa ile heyet Moskovadan doğruca şehrimize gelecektir.

Şehir işleri

Ggrip bir vak'a
Malûl bir muhacirin başına gelenler

Beşiktaşta ikamet eden Selânik muhacirlerinden İslâm efendi isminde bir zat ayakları kesik olduğu için İskân müdürlüğündeki işlerini takibe giderken Şehremaneti memurları tarafından dilenci telâkki edilerek tevkif edilip darülâcezeye gönderilmiş. Adamcağız üç gündür orada mevkuf...Hakiki dilenciler sokak ortasında serbest dolaşırlarken bu zavallının tevkifi ve istirhamatının nazarı itibara alınmaması ne gariptir.

Buz mes'elesi alevlendi!

Buz imtiyazının Emanetten alınarak serbest bırakılması hakkında Maliye V. nin teşebbüsatta bulunduğunu yazmıştık. Emanet bu imtiyazı vermemek için uğraşmıştır. Bunun için Emanet Mezbaha Müessesatı Meclisi İdare reisi Tahir Kevher, İktisat Müdürü Kemal Ömer ve buz serbayii İsmail Muştak Beyleri Ankaraya göndermiştir.

Emanet heyetinin tenezzühü

Avrupada bulunan Emanet heyeti Paristen Almanyaya geçmiştir. Heyet ay sonunda İstanbula avdet edecektir.

Mezat idaresindeki sui istimalin mahiyeti

Şehremanetinin Mezat İdaresinde bir sui istimal meydana çıkarıldığını yazmıştık. Avukat Hayri B. isminde bir zat zümrüt bir yüzük satmak istemiş ve mezata müracaat etmiştir. Burada mezat memuru zümrütün mezata çıkarılmamasını ve böyle olursa malın ucuz satılacağını beyan etmiştir.

Derken bu memur efendi yüzüğü 2000 liraya babası namına kapatmış ve bilâhare de bunu 6000 liraya satmıştır. Bu suretle kendisi 4000 lira kazanmıştır. Fakat meseleyi haber alan Hayri B. Şehremini Beye müracaat ederek şikâyet etmiş ve tahkikata Mufettiş Cemil B. memur edilmiştir.

Evvelâ muhammin hakkında tahkikat yapılmaktadır. Müdürle memurlara da mes'uliyet teveccüh etmektedir. Tahkikatın yarına kadar ikmali muhtemeldir.

Alaylı dişçiler
İmtihanların tehiri için emir verildi

Alaylı Dişçilerin imtihanları hakkında Diş tabipleri cemiyeti ile Tıp Fakültesi arasında bir ihtilâf zuhur etmiş ve diş tabipleri B. M. Meclisi ile Sıhhiye Vekâletine müracat etmişlerdi. Büyük Millet Meclisi de keyfiyeti Sıhhiye Vekâletinden sormuş, esasen vaziyeti yakınen bilen Sıhhiye Vekili Refik Bey elyevm yapılmakta olan imtihanların tehiri için dün emir vermiştir.

Binaenaleyh müsaadename almak isteyen Dişçi kalfa veya çırakları badema imtihan edilmiyeceklerdir. Diş tabipleri kanunu B. M. Meclisinden geçtiği esnada Sıhhiye Vekâleti adedi 20,30 u geçmiyecek olan ve 10 senedenberi müstakil kabine sahibi Dişçilerin imtihan edilerek ellerine müsaadename verilmesini talep etmiş ve kabul edilmiştir.

Halbuki Diş tabipleri cemiyeti bu imtihanların sui istimal edilerek bazı kimselerin para mukabilinde vesika almıya muvaffak olduğunu iddia etmişlerdir. Bunun üzerine imtihanların tatili için emir verilmiştir.

Darülfünunda

Yerli malları koruma cemiyetinin nizamnamesi

Önümüzdeki cuma günü Millî Türk Talebe Birliği binasında İdare hey'eti bir içtima akdedecek bu içtimada Fakültelerin kongra murahhasları da bulunacaktır. Bu toplanmada " Yerli malları koruma cemiyeti „ nin nizamnamesi tezekkür ve tesbit edilecek ve cumartesi günü cemiyet resmen teşekkül etmiş bulunacaktır.

Davetler ve içtimalar

Cenaze merasimine davet

Millî Türk Talebe Birliğinden:

Londrada tahsilde iken ufuleden çok kıymetli ve genç arkadaşımız Seniha Cevdetin cenaze merasiminde bulunmağa umum arkadaşları davet ederiz.

Merasimin icra edileceği gün gazetelerle ilân edilecektir.

Poliste

Serkomiserler arasında bazı tebeddülât yapıldı

Polis Serkomiserleri arasında yeniden bazı tebeddülât yapılmıştır. Ayosofya Serkomiseri Zühtü B. Bayazıta, müteferrika Komiseri Fahri B. Ayasofyaya, Bayazıt Serkomiseri Arif Hikmet B. Karagümrüğe, Karagümrük Serkomiseri Hulûsi B. Kumkapıya, Kumkapı Serkomiseri, Tevfik B. Galataya, Galata Serkomiseri Hulûsi B. Pangaltıya, Pangaltı Serkomiseri İbrahim Feyzi B. Beşiktaşa, Beşiktaş Serkomiseri Rasim B. Fatihe, Eminönü Serkomiseri Ali Necip B. Beyoğluna tayin edilmişlerdir

Limanda

Şirketi H. den şikâyet
Şirket niçin yerli kömürü kullanmıyor?

Yerli maden kömürcülerinden bir takımları Başvekâlet ve İktisat Vekâleti ile Ticaret müdüriyeti komiserliğine müracaat ederek Şirgeti Hayriyeden şikâyette bulunmuşlardır. Şikâyetin sebebi şudur:

Şirketihayeiye idaresi elindeki şartnameye nazaran yerli kömür kullanmak mecburiyetindedir.

Ecnebi kömürlerle bizim kömürler kalite ve fiat itibarile birbirine muadil olursa yerli kömürlerinin kabulünü deruhte etmiştir.

Halbuki şirket son günlerde tonu on üç liradan külliyetli miktarda Rus kömürü almıştır. Buna sebep olarak yerli kömürlerin ayni cins ve kuvvette olmadığı ve beher tonu 20 lira olduğu beyan edilmektedir.

Şikâyet eden kömürcüler Ticaret müdüriyeti Şirketihayriye Komiserine gelerek ellerinde Şirketce alınan Rus kömürlerinden daha iyi ve daha ucuz kömür bulunduğunu bildirmişlerdir. Bu şikayet tetkik edilmektedir.

Vapur müsademesi

Karadenizden limanımıza gelmekte iken "Ordu„ vapuru üzerine düşerek hasara uğratan Norveç yapuru idaresi "Ordu„ vapuru sahibi tarafından protesto edilerek tazminat talep edilmiştir.

Kabotaj talimatnamesi

Ticaretibahriye müdüriyetince kabotaj kanunu hakkında bir talimatname lâyihası yapılarak İktisat Vekâletine gönderilmiştir.

Cumhuriyet
Çarşamba 17 Nisan 1929

Bugünkü dahilî ve haricî haberlerin hulâsası

Yugoslavya harbe mi hazırlanıyor?

Jurnala d'İtalya gazetesi Yugoslavyanın harbe hazırlandığına ve bunun bilhassa İtalya ve Macaristan aleyhine olduğuna dair bazı vesaik neşretmiştir. Yugoslavya bunu tekzip etmektedir. Bu haber İtalyada büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Dahilî:

İstanbul serkomserleri arasında bazı tebeddülât yapılmıştır.

§ Viyana Sefirimiz Hamdi B. dün şehrimize gelmiştir.

§ Efganistanda bulunan heyeti askeriyemiz reisi Kâzım Paşadan ailesine bir telgraf gelmiştir. Kâzım Pş. Moskova tarikile gelmekte olduğunu bildirmiştir.

§ Maarif Vekâleti san'at mekteplerini ıslah için 150000 lira tahsis etmiştir.

§ Alaylı dişçilerin imtihanlarının tehiri için emir verilmiştir.

Haricî:

İki fransız tayyareci tek satıhlı bir tayyare ile Bahrimuhiti geçmek için hazırlanmaktadırlar.

§ Mösyö Grandi Tirana gitmiş ve orada parlak merasimle karşılanmıştır.

§Tahdidi teslihat konferansının bugünkü celsesinin fevkalâde heyecanlı olacağı zannedilmektedir.

Kadın kıyafetinde yakalanan erkek

Aliye - Necip

Yokarıda resmi görülen, 3 senedenberi erkekliğini gizliyerek kadın kıyafetinde muhtelif aileler nezdinde hizmetçilik eden ve Aliye ismini taşıyan Ankaralı Hasan oğlu Neciptir.

Hayatı esrarla dolu olan bu adam hakikaten kadına benzemektedir. Sesi de kadın gibi incedir. Kendisi hayatı hakkında hiç bir şey söylememekte, yalnız kadın meclislerinden hoşlandığını beyan etmektedir.

En son çalıştığı Kadıköyünde Yeldeğirmeninde İbrahim Beyin hanesini bırakarak memleketine gitmek istemiş ve evde konsolu kırarak para alıp firar ederken yolda İbrahim Beyin zevcesi görmüş ve Polise tevkif ettirmiştir. Üstünü muayene eden Polis kendisinden şüphelenmiş ve erkek olduğunu meydana çıkarmıştır. Necip evrakı ile adliyeye verilmiş fakat müddei umumilik kendisini tıbbi adliye sevketmiştir.

maarifte

Millet mekteplerinde

Tophanede ki " Sefer Kâhya „ millet mektebinin şahadetname tevzii merasimi cuma günü icra edilecektir.

Fırkada

Hakkı Şinasi Pş. geldi

Bir müddettenberi Ankarada bulunan C. H. F. Müfettişi Hakkı Şinasi Pş. dün İstanbula avdet etmiştir.

Güzellerin resimlerini ve bu kuponları saklamalarını muhterem karilerden rica ederiz

SON TELGRAFLAR

Tahdidi teslihat mes'elesi

[Birinci sahifeden mabait]

komisyonunu mesaisini tacile davet etmiştir. M. de Brouckere heyetin bu suretle milletlerin bu husustaki arzu ve iradesine tercüman olmak istediğini beyan etmiştir.

M. Loudon bu teşebbüsünden dolayı heyete teşekkür etmiştir. Matbuat mümessillerini kabul eden M. de Brouckere sosyalist enternasyonalinin temmuz ayında bütün memleketlerde bir tahdidi teslihat haftası vücude getireceğini beyan etmiştir. Mumaileyh umumî tahdidi teslihat konferansının içtimaa davetinin tehiri keyfiyetinin sulh için tehlikeli olduğu mütaleasında bulunmuştur.

Almanların itirazı

Cenevre 16 (A. A.) — Alman murahhası kont Dernstorff tahdidi teslihat komisyonu reisinin mesai programı hakkındaki teklifine M. Litvinofun muzaheretiyle şiddetli surette itiraz etmiştir.

B. M. M. encümenlerinde

Ankara 16 (Hu. Mu.) — Yeni maaş projesi ve memurinin derecatı lâyihası Meclise gelerek bütçe encümenine verilmiştir. Adliye encümeni yeni tapu harçları lâyihasının müzakeresine devam etmiştir.

İrak sefartinin bir tekzibi

Ankara 16 (A.A.) — Şehrimizdeki İrak sefareti Vakit gazetesinin 9 nisan tarihli nushasındaki başmakaleye mevzu olan ve cenup hududumuzda aşiretlerden bir ordu teşkil edildiğine dair bulunan Mısırda münteşir Ehram gazetesi muhabirinin beyanatının hiç bir esasa istinat etmediğini bildirmektedir.

İranlılar kıral Amanullah ile beraber!

Moskova 15 — Tahrandan verilen habere göre, İran saray nazırı Timurtaş han, Kalküta müslümanları meclisinin bir telgrafına verdiği cevapta İran hükûmeti bütün müslümanların vahdetini arzu ettiğinden kalben Amanullah han ile beraber olduğunu teyit etmekten hiç bir zaman çekinmediğini ve bademada da çekinmiyeceğini beyan etmiştr.

İtibarı Zürai birlikleri

Ankara 16 [A.A] — 341 tarihli itibari zürai birlikle hakkındaki kanunun bazı mevat ve ahkâmının müşkülât tevlidettiği anlaşıldığından bunun daha basit ve daha istifadeli esaslara ircaı için iktisat vekâleti ve ziraat bankası tarafından yapılmakta olan proje yakında icra vekilleri hey'etine tevdi edilecektir.

Tevfik Kâmil B.in tayini kararnamesi çıkıyor

Ankara 16 [Hu.Mu] — Muhtelit mübadele Türk heyeti murahhasası riyasetine Tevfik Kâmil Beyin tayini kararnamesi çıkmak üzeredir.

Fransız sefirinin ziyareti

Ankara 16 [Hu.Mu.] — Fransız sefiri bugün hariciyede Saracoğlu Şükrü Beyle görüşmüştür.

Jeneral Pangalos

Atina 16 (A. A.) — Jeneral Pangalos geçen intihabatta nümayişcilere karşı ittihaz ettiği tarzı hareket dolayısiyle hakkında serdedilen ittihamlara cevap vermek için cinayet mahkemesi huzuruna çıkacaktır.

Balıkesir vilâyetinin bütçesi

Balıkesir 15 (A.A.) — Umumî vilâyet meclisi bu gün mesaisini ikmal etmiştir. Balıkesir vilâyetinin hususî bütçesi 1,586,956 liradır.

Din propagandası mı?

"Resimli ay„, "Muhit„ mecmuasının "Baybil Havz„ın parasile neşredildiğini iddia ediyor!

" Resimli Ay „ mecmuasının son nüshasında şayanı dikkat bir yazı okuduk. Bu yazıya nazaran, İstanbulda, Fincancılar yokuşunda Bible House (Baybil Havz) isminde bir Amerikan müessesesi vardır. Bu muessesede Türkiyenin hatta Şarkın her tarafına kitabı mukaddes ve diğer din kitapları neşr ve sevkeder.

İşte bu Hristiyanlık propagandası yapmaktan başka bir işi ve vazifesi olmıyan Amerikan müessesesi, Resimli Ayın yazdığına göre, son zamanlarda cepheden hücumu bırakarak, arkadan ve gizli bir faaliyete başlamıştır. Resimli Ay bu faaliyeti şu suretle izah ediyor:

" Son zamanlarda bu müessese çocuk neşriyatına başladı. Geçen iki sene zarfında hristiyan ahlâk ve telâkkilerini telkin eden yirmiye yakın kitap neşretti. Bu kitaplar zahirde bir Türk kütüphanesi tarafından neşrediliyordu, fakat hakikatte naşirler doğrudan doğruya "Baybil Havz„ dı. Bununla beraber Baybil Havz bu kitapları satmadı. Her nedense Türk kariler bunların içindeki gizli zehiri sezdi, ve onlara karşı menfi bir boykotaj yaptı.

Baybil Havz bu suretle maksadını temin etmeğe, ve bu hususta Türk münevverlerinden istifadeye karar verdi. Bu defa onun namına Türk münevverleri çalışacak, fakat parayı, ve prensipleri onlar verecekti. bunu en iyi kim yapabilirdi? Düşündüler taşındılar. Resimli Ay müessesesi onlar için bu işi yapmaz mıydı? Öyle ya Resimli Ayın başında Amerikada tahsil etmiş iki genç vardı. ve Resimli Ay müessesesi memlekette vasi neşriyat teşkilâtına malikti.

Bu fikirle evvelâ, bundan bir sene kadar evvel bize müracaat ettiler. Sureti haktan görünerek bizimle birlikte yeni bir mecmua neşretmeği, yahut Resimli Ay mecmuasında onlara bir yer ayırmaklığımızı teklif ettiler. Yalnız düşünemediler ki Resimli Ayın başında bulunan gençler serbes fikirli adamlardır, ve din propagandası yapmıyacak insanlardır Yine düşünmediler ki bu memlekette onların hakikî maksatlarını bizim kadar iyi bilen kimse yoktur. Onlar yalnız para ile bizi satın alabileceklerini hesap ettiler ve tabiî muthiş surette aldandılar.

Fakat misyonerler nevmidî nedir bilmiyen kimselerdir. Para hatırı için bu işi yapacak başka insan bulamazlar mıydı? Aradılar ve buldular, ve derhal faaliyete geçtiler. Evvelâ ailelere hulûl edecek bir mecmua çıkardılar. Bu mecmuaya mülhak olmak üzere de çocuklara ve gençlere ait kitaplar neşrine başladılar. Bu yeni neşriyat yine bir Türk kütüphanesi namına yapılmakta, ve neşriyatın başında Türk münevverleri bulunmaktadır.

Bu işin feci ciheti şurasıdır ki, Baybil Hauz bu defa Türk münevverleri kıyafetinde ortaya çıkmış, kendisini Türk müesseselerinin arkasına gizlemiştir. Mecmuada pek az istisna ile bütün tanınmış Türk yazıcılarının hikâye ve makaleleri vardır. Maksat bu suretle kariin emniyet ve itimadını kazanmak, sonra arada bir kendi gayelerine hizmet eden neşriyata zemin hazırlamaktır. Türk münevverleri bilerek veya bilmiyerek bu maksada vasıta olmaktadır. „

" Baybil Havz „ ın Fincancılar yokuşundaki merkezi

Bizim öğrendiğimize göre Amerika misyonerlerinin parasile çıkan mecmua " Muhit „ namı altında intişar eden aylık bir mecmuadır.

Şimdi bu vaziyette yapılacak şey nedir ? " Muhit „ mecmuasının neşriyatını kemali dikkat ve itina ile tetkik ederek, Hristiyanlık propagandası yaptığı sabit olduğu takdirde mecmuayı neşredenleri mahkemeye verip tecziye etmektir.

Gümrükler (1)

Siyaseti iktisadiye : 2

Berlin : 1 - 4 - 1929

Geçen makalede gümrükler hakkında malumatı umumiyeyi vermeğe çalışmıştık. Bu makalede de gümrük tarzları ile bu husustaki eşkâli izaha gayret edeceğiz.

Gümrük vergisi mevki ve istikamet noktasından dört kısma ayrılır.

Alamanların [Binnenzoll] dedikleri aynı bir memleketin muhtelif mevki ve cebhelerinden gelen eşya üzerinden vergi alınması usulü bugün artık tamamen metruk bir haldedir. 1869 senesi haziranında mevkii mer'iyete konulan Alaman gümrük ittihatı kanununun sekizinci maddesi mucibince Alamanyada bu unvan altında bir resim alınması menedilmiştir.

İkincisi [Ausfuhrzoll] namı verilen ihracat resmidir. Bu resim bidayette varidat temininden ziyade sanayii dahiliyeyi himaye maksadiyle istifa edilmekte idi. Dahildeki senayiin muhtac olduğu mevadı ibtidaiyei harice göndermemek veya sevkiyatını işkal etmiş olmak için bazan oldukça ağır bir vergi alınması beynelmilel ticaret esaslarının henüz tekâmül etmediği zamanların siyaseti iktisadiyesine çok muvafık görülüyordu. Mürurı zamanla sırf bazı lüzumu olan eşyanın harice gitmemesini temin için mevzu olan bu vergiden matlup neticenin elde edilemediği görülmüş ve bütün memleketlerde bunun lağvı için bir cereyan hasıl olmuşdur. Alamanyada 1873 tarihinde ihracat resmi lâğvedilmiştir. Bugün Berezilyada kahve Şilide Azot, İtalyada antika eşya üzerinden ihracat resmi alınmaktadır.

Harbı umumiden evvel Almanyada maden kömüriyle sun'î gübrelerden ihracat resmi alınmak için bir cereyan hasıl olmuş ve bu iki eşyanın istihsalâtı noktasından Almanyanın adeta imtiyazkâr bir mevkii haiz olduğu söylenerek verğinin ihracat üzerine fena bir tesiri haiz olmıyacağı iddia olunmasına rağmen ihtasına casaret edilmemiştir.

Almanyade harbı umumiden sonra kâğıt para devrinde istihsalâtı dahiliyeyi himaye maksadile 1920 tarihinde yüzde birden ona kadar olmak üzere valuta kzancı namile bir resim vazedilmişti. Bu resmin istifası neticesinde husule gelecek yekûn yalnız içtimaî hususata sarfolunacakdı. İtilâf devletleri tarafından 1921 senesi ilk baharında Almanyaya verilmiş olan Londra Ultimatomu ile tamirat taahüdatını tehlikeye düşürmemek için işbu vergiye vazıyet edilmiş ve mururu zamanla Alaman eşyası altın para ile mutat fiyati elde eder etmez bu resim de hemen ortadan kaldırılmıştır. Her halde ihracat vergisi devlete fazla bir varidat temin etmek mahiyetini haiz olmadığı gibi alınsa bile tezayütten ziyade daima tenakusa meyyal bir vergidir ve bunun tenakusu ihracatın azalmasını ifade eder. Bu günün deviri ve hükûmetleri için takip ettikleri siyaseti iktisadiyeden en büyük gaye; ihracatı tenkis değil bilâkis bunun tezyidi imkânını temin etmektir.

İhracat eşyamızdan bazıları bütün cihanda imtiyazlı bir mevkie sahip iken şimdi bir çok rakipleri zuhur etmiş ve bütün müstahsılâtımız için artık fazla bir mücadele mecburiyeti asıl olmuştur.

İhracatımızın tezyidi esbabını aradığımız şu sırada bittabi bizim için de ihracat gümrüğünün vaz'ı mevzu bahs olamıyacaktır.

Almanların (Durchfuhrzoll) namını verdikleri transit gümrük resmi de faideden ziyade mazarratı mucip ve tamamen sistemi eskimiş bir vergidir. 1761 tarihinde bu vergi lâğvedilmiş ve 1869 tarihinde Alman gümrük ittihadı mukavelenamesinde altıncı madede bir daha böyle bir verginin vazedilmiyeceği ayrıca tasrih edilmiştir. Memleket hayatı iktisadiyesinin faaliyet kesbetmesi düşünüldüğü şu zamanlarda bilâkis transiti artırmak için bir çok teshilât çareleri aranılırken böyle bir vergi ihdası memleketimiz için de varit değildir.

Şu halde gümrük vergisi olarak en mühiminin (Einfuhrzoll) yani ithalât resmi olduğu tezahür eder. Bu verginin maksadı tesisi devlete varidat temin etmek olmasına rağmen pek şümullü in'ikâsatı vardır ve ondan dolayı kemali ehemmiyetle tetkik edilmeğe lâyıktır.

İthalât vergisinin son asırlarda takip ettiği en büyük gaye sanayii dahiliyeyi himaye ve tekmil memleket iktisadiyatını hüsnü tanzim ve idare etmektir. Bilhassa harbi umumiden sonra yeni teşekkül eden devletlerde bu hususta çok müfrit ve mütaassıpkârane bir politika takip eylemeğe başlanmış ve beynelmilel ticaret esaslarında mühim tahavvüllere bais olmuştur. Son on senenin siyasî müzakerelerinin mevzuu tetkik edilecek olunursa bütün faaliyetin buna masruf, yani devletler arasında eşya mübadelesini kabil kılabilecek bir vaziyet teminine matuf olduğu görülür.

Geçen sene İstokholm şehrinde in'ikat etmiş olan beynelmilel ticaret odaları kongrası ile bilhassa Cemiyeti Akvamın iktısadî içtimalarında ithalât gümrükleri uzun uzadıya tetkik sahası olmuş ve bunun için temenniyat halinde bir çok kararlar ittihaz edilmrştir.

İthalât gümrüğünün fazlalığı hazineye fazla varidat temin etmek gayesine matuf olduğu gibi aynı zamanda ticareti hariciye pilançosunu tevzin etmek ve dahili senayi ve ziraati himaye etmek maksadını da istihdaf eder. Bu hususta kat'i bir hudut çizmek kabil değildir. 1841 tarihinde Almanyada sırf varidat temin etmek gayesile vazedilmiş olan ham şekerden fazla gümrük alınması usulü memlekette pancar ziraatinin inkişafına hizmet etmiş ve bu suretle himaye gayesini temin eylemiştir. Keza hububat ve buğdaydan himaye maksadile fazla ithalât resmi alınmağa başlamış ve bu mürurı zamanla varidat noktasından şayanı ehemmiyet bir rol ifa etmiştir. 1913 senesinde Almanyanın gümrük varidatının yüzde otuz birini bu nevi eşyadan alınan varidat teşkil etmekte idi. Meşhur Alman iktisadiyunundan (F. List) in mütaleasına göre devletin fazla varidat temin etmek noktasında çok ihtiyatkâr olmak icap eder, çünkü neticede hayat pahalılığı, kuvvei iştiraiyenin tenakusu be vu suretle ithalâtın azalması ihtimalleri mevcut olduğundan devletin bu gayesinin elde edilmemesi tehlikesi kendini gösterir. Himaye de beynelmilel vaziyeti hiç bir zaman nazarı dikkatten dur tutmamak ve bu vergiye sanayii dahiliye ile ziraatin inkişafı için bir mürebbi nazarile bakmak lâzımdır. Dahildeki sanayiin harice karşı kuvvet temin etmesini müteakib himaye makşadile alınan fazla ithalât resminin de makul ve mutedil bir nisbete indirilmesini List talep etmektedir. Pek şayanı ehemmiyet bir mevzu teşkil eden bu himaye sistemi hakkındaki muhtelif mütalcaları diğer bir makalede zikr edeceğiz.

Habip Edip

1) Birinci mekale 1770 numaralı geçen Cuma nüshamızdadır.

Gazeteciler Kralı HÖRST

— 17 —

Hörst İspanyol donanmasını geçirmemek için Süveyş kanalını kapıyacaktı, fakat...

— Neden toplamıyalım.

Derhal gemideki motör indirildi ve derhal sahile gidildi. Hörst derhal elbisesini çıkararak suya atıldı. Islanmış mavi ceketlerile sıçana dönen İspanyol esirlerini revolverle tehdit ederek motöre tıktı. Bu suretle 26 kadar esir topladıktan sonra gemiye döndü. Gemide ürkek İspanyollara diz çöktürülerek Amerikan bayrağı öptürülmüş ve bu vaziyette resimleri alınarak gazeteye gönderilmiştir.

Hörst gemisine:

"Esirlerimiz var!"

işaretini çekmiştir. Sonra gemiyi Amiral gemisine yanaştırarak esirleri teslim ettiler.

Nevyorkta Journal gazetesi bu vak'ayı yazdığı zaman halk çıldırıyordu.

Hörst Süveyş kanalını kapıyacak!.

Mart ayında Hörst Londraya muhabir göndermişti. Harbin ilk günlerinde İspanyol Amiralı kuvvetli bir donanma ile hareket ederek Filipinde Manilâ körfezinde Amerikan donanmasına taarruz etmeğe hazırlanıyordu. Bu sırada iki Amerikan monitörü de bahrimuhitte Filipine gidiyordu. Vaziyet nazikti. İspanyol donanması bu iki monitörden evvel Manilâ körfezine varırsa Amerikan donanmasının tehlikeye maruz kalması muhtemeldi.

İşte bu nazik ve tehlikeli anda Hörst Londra muhabirine şu telgrafı gönderiyordu:

İspanyol donanması Manilâ körfezine hareket ettiği takdirde Akdenizin Şark sahillerinden bir İngiliz gemisi satın al. Bu gemiyi derhal Süveyş kanalına götür ve İspanya gemilerinin geçmesine mâni olacak bir yerde batır.

Bunun için lâzım gelen bütün tedbirleri almanı rica ederim. Amerikan monitörleri Manilâya varmamışsa ve Amerikan donanması bu yüzden bir tehlikeye maruz kalırsa bunu yapmakta diran tereddüt etmemelidir. Filvaki Süveyş kanalında bir İngiliz gemisinin batırılması ingiltere hükûmetinin müdahalesini davet edebilir. Belki de İngiltere hükûmeti geminin batırılmasına müsaade etmez. Fakat ne de olsa Amerikan monitörlerinin Manilâ limanına varmaları için vakit kazanılmış olur.

Hörst

Muhabir derhal gemiyi satın alıp Süveyş kanalına götürdü. İspanyol donanması da Manilâya gitmek üzere Süveyş kanalına geldi. Fakat birdenbire İspanyol donanması tehlike altında bulunan İspanya sahillerini muhafaza etmek üzere geri döndüğü için geminin batırılmasına mahal kalmadı.

Hörst bu telgrafı çektiği zaman bu vak'anın beynelmilel bir hadise ihdas edeceğini bilmiyor değildi, Fakat bu yeni gazetecilik için, onu bütün dünyaya tanıtan öyle bir muvaffakiyet idi ki, Hörst buna mukavemet edememişti.

Londra muhabirinin de Hörstten aldığı emri ifa edeceğine şüphe yoktu. Bugün bile Hörstün her emri bir iradei ilâhiye gibi mutadır, bütün memurlar onun her emrini sebep sormaksızın ifa ederler.

Manilâda Amerikan donanması muzaffer olunca Journal gazetesi birbiri üzerine ilâveler çıkardı. Satış bir buçuk milyonu buldu.

Journal gazetesi başmakalelerinde Havayinin ilhakını, daha büyük bir donanma inşasını, garbi Hindistanın üssübahri ittihazını, iki bahrimuhiti birleştirmek için Nikaragova kanalının inşasını istiyordu.

Hörstün İspanya ile yaptığı harp onun zaferi ile neticelendi.

Küba hürriyetine kavuşmuştu. Journal gazetesi yeni bir şekil almış, milyonlarca kari kazanmıştı. En kuvvetli rakibi Pulitzer de müthiş surette ric'at etmişti.

Gariptir ki Hörst son zamanlarda İspanyollara ve İspanya san'atına karşı gündengüne artan bir temayül duymaktadır. Kaliforniyadaki köşklerinden bir kısmı İspanyollardan satın alrak oraya nakletmiştir.

1899 da Journal gazetesi Amerika ile İspanya arasında akdedilen sulhun metnini neşretti. Öteki gazeteler bunu elde edememişlerdi. Bu gazetecilik için büyük bir muvaffakiyetti.

Harpten sonra Hörst eski mücadelelerine devam etti. Brisban da ona bir çok ilân topladı.

Fakat 1900 intihabatı geliyordu. Hörst bu intihabatta yeni gazetecilik için yeni bir fırsat görüyordu.

(Mabadi var)

Edirne zürraı faizcilerden kurtulamıyor

Edirnede çıkan " Edirne postası „ refikimiz bütün Anadolunun, bütün köylünün, bütün zürraın efkâr ve hissiyatına tercüman olarak çok şayanı dikkat bir makale neşrediyor. " Aşkolsun „ sernameli bu makaleye bir harf, bir kelime, bir satır mütalea ilâve etmeden kısmen naklediyor ve hükûmetin nazarı dikkatine arzediyoruz. Makale şudur:

" Geçen sene mezruatı zürraı memnun edememedi ve bu seneki devamlı ve şiddetli soğuklar maalesef çifçiyi çok büyük bir müzayaka ile karşı karşıya getirdi. Bütün bunlara ilâveten para istikraz edecek yerler de geçen seneki borcunu ödemediği için yüzüne kapandı.

Şimdi bilmecburiye muhtekir faizcilere boyun eğerek akıllara hayret verecek faizlerle para tedarikine çalışıyor. Bu vaziyet karşısında zihinlere çok yerinde olarak bir sual geliyor :

" Ziraat bankalarının teessüsündeki hikmet nedir? Bu bankanın vazifesi sıkışık bir zamanda zürraın imdadına yetişmek değil midir ? „

Bir defa, herkes gibi Ziraat bankasının taşıdıkları unvana sadık kalmalarını istiyoruz, saniyen Edirne Ziraat bankası, diğer şubelerin yapamadığı, daha doğrusu yapamıyacağı bir yenilik yapamamakla zürraın bu son günlerdeki çok acıklı vaziyeti ile istihzaya başladı ki insanın hemen hemen :

Gölke etme başka ihsan istemem!

Diyeceği geliyor. Bu yenilik nedir diye merak edilmesin memleketin en felâketli günlerinde sermayelerini yükselten ve bu gün ağır faizlerle zürraa para dağıtan gayri türkleri, Ziraat bankasının memuru mahsusları davet ederek behempara istikraz eylemerini rica ediyor.

Şu halde Edirne Ziraat bankası müdürü mü , memuru mu nedir bu hareketinin hesabını vermiyor mu ve ya veriyor da gören mi olmuyor ? Keyfiyetin tahkikiyle bu banka şubesinin de memlekete nafi bir hale getirilmesini niyazdan başka çaremiz yoktur. „

HEM NALINA MIHINA

Dünyanın en büyük komedyası

Dünyanın en büyük komedyası nedir ve nerede oynanıyor, biliyor musunuz? Cinevrede, Cemiyeti Akvamda... Oynanan bu komedyanın ismi de " Tahdidi teslihat „ tır.

Diplomatlar bir yandan sulh, müsalemet, insaniyet gibi yaldızlı hapları birbirine yutturmaga çalışırken diğer taraftan da silâlarını biliyorlar.

Umumî harbe takaddüm eden o hummalı harbe hazırlık senelerile bu günler arasında bir tek fark vardır. O zaman herkes açıktan açığa silâhını biler ve doldururdu, şimdi bu hazırlıklara bir de riyakârlık inzimam etti.

Şimdi hem silâh fabrikaları işliyor, hem de yalan ve riya fabrikaları!...

* * *

Temiz Türkçe

Dilimizde; arap ve acem kelimelerinden kurtulmak istiyoruz. Bunun için bazı tanınmış muharrirlerimiz eski tabirleri, terkipleri Türkçeye çeviriyorlar; fakat bunların bir kısmı haylı sual oluyor. Meselâ geçenlerde bir muharrir " zaviyei rüyet „ yerine " görüm köşesi „ demişti. Neden " görüş köşesi „ değil de " görüm köşesi „ ?

"Görüm„ kullanılmıyan uydurma bir kelimedir; buna mukabil "görüş„ vardır ve herkes tarafından kullanılır. Şimdi zaviyei rüyeti Türkçeye çevirirken "görüş köşesi„ demeyip te "görüm köşesi„ dersek esasen birinciye güçlükle alışacak olanları büsbütün uzaklaştırmış oluruz! Onun için her aklına gelen kelime imaline kalkışmasa daha iyi olur!

* * *

Yürek imzalı zate

Mektubunuza imza yerine bir yürek resmi yapmanızdan ve kimsesiz yavrulara ait sualler sormanızdan iyi yürekli bir insan olduğunuz anlaşılıyor. İki sualinizden birincisine cevap vermek salâhiyetini haiz değilim. İkincisine gelince başmuharririmiz de, ailesi de, Cumhuriyetin tahrir ailesi de hayırlı arzunuzu yerine getirmişlerdir, gözünüzden kaçmış olacak!

Hakkımdaki teveccühlerinize teşekkür ederim efendim.

Troçkinin beyanati

[Birinci sahifadad Mabait]

tin talebimi ret ile mukabele etmek için bu mes'eleyi iki ay sürüncemede bırakması bana biraz garip görünüyor.

Zannederim ki açıktan açığa burjuva olan bir hükûmet bile bu kadar kararsızlık göstermiyecekti. Hükûmet işlerindeki tecrübelerim bana öğretmiştir ki, amelî işlerde büyük veya küçük olsun, muavinlerden ziyade, asıl sahip ve amir olanlara müracaat etmek daha iyidir. Bununla beraber, Avrupada beni tedavi için olsun, ikamet hakkını verecek bir hükûmet bulunacağını ümit ederim!„

İtalya Ha. Müsteşarı

Mösyö Grandi Tirana gitti

Tiran, 15 (Hususî) — İtalya hariciye müsteşarı M. Grandi, Brendizi kruvazörü ile Draça vasıl olmuştur. M.Grandi Arnavut bahriye nazırı, İtalya sefiri ve sair bir çok zevat tarafından istikbal edilmiştir.

M. Grandi Draçtan Tirana gitmiş ve parlak surette istikbal edilmiştir. İtalya hariciye müsteşarı Kral Zogo tarafından kabul edilmiştir. M. Grandinin şerefine Tiran belediye dairesinde bir kabul resmi yapılmıştır.

Kazanan mısır tahvilleri

Kahire 15 (A. A.) — Yüzde üç faizli ve ikramiyeli Mısır kredifonsiye tahvilâtının bu günkü keşidesinde :

1886 senesinde çıkarılmış olan 303,539 numaralı tahvil 100 fr.

1903 senesinde çıkasılmış olan 533,772 numaralı tahvil 100 bin fr.

1911 senesinde çıkarılmış olan 375,375 nomaralı tahvil 106 bin firank.

Bugünkü hava

Kandilli Rasatanesinden verilen malûmata güre, tazyik, dün saat 7 de 758 ve saat 14 te 757 idi.

Dün hararet azamî 20 ve asgarî 6 derece idi. Rüzgâr, dün lodostan esmiştir; azamî sür'ati saniyede 4 metre idi.

Bugün rüzgâr lodostan esecek ve hava bulutlu olacaktır.

HİKÂYELER

Eski dostlar..

Muhteşem Bey sofrade kız kardeşine:

— Şermin, dedi, sana mühim bir havadis, Fahriden mektup aldım, tahsilini bitirmiş. Bu hafta İstanbula geliyormuş.

Şermin Hanımın güzel yüzünde anî bir sevinç hasıl oldu. Ellerini çırparak haykırdı:

— Oh ne iyi.. ne iyi..

Sonra kocasına döndü:

— Nejat, dedi, Fahiri hatırladın mı, düğünümüzde sana takdim etmiştim .. Muhteşemle benim çocukluk arkadaşımız ..

Nejat Bey müphem ve lakayt bir baş hareketile cevap verdi:

—Nerden hatırlıyayım.. O gün beni o kadar çok adamla tanıştırdın ki..

Şermin kocasının lâkırdıyı kısa kesip somurtmasına rağmen ağabeysiyle Fahire ait bin bir çeşit hatırayı tazelemekten geri kalmadı.

***

Fahir İstanbula gelip bankaların birine yerleştikten sonra sık sık Şerminleri ziyarete başladı.

Nejat, karısı, ağabeysi ve cocukluk arkadaşlarının bir köşeye çekilip saatlerce çene çalıp:

— Ha.. ha.. ha.. hi.. hi.. hi..

Gülüşmelerine güç tahamül ediyordu. Fakat iş sade bununla kalsa iyi.. Muhteşem olmadığı zamanda Fahir karı kocanın peşinden ayrılmıyordu. Yalnız Nejat Beyi son günlerde teselli eden bir nokta vardı. Fahir, Saim Paşanın kızı Süheylâ ile nişanlanmıştı. Çok defa onu da beraber getiriyor, fakat nişanlısının önünde de gene karısiyle lâübali görüşmekten, senli benli konuşmaktan çekinmiyordu.

***

Nihayet Nejat Bey dayanamadı. Bir gün karısına adam akıllı çıkıştı:

— Artık kâfi zannederim.. Fahirle ne teklifsizlik bu.. Bir de gidip geceleri koynunda yatmadığın eksik.. yoksa evde, şurda burda senin üstünde benden fazla hak sahibi görünüyor.. Seni sadece Şermin diye çağırıyor.. Sende ona Fahir diye hitap ediyorsun.. İnsanı aptal yerine koynanında bir haddi vardır..

Şermin gülerek cevap verdi:

— Nejat sen deli misin? Hiç Fahirle benim aramda böyle bir şey olabilir mi.. Yalnız küçüktenberi beraber büyüdük.. Bir birimize lâübali davranmamıza yegâne sebep bu...

— Hadi.. Hadi.. ağzımı açtırma, ben sizin dansederken de nasıl fıkırdaştığınızı görmiyorum sanki... Mademki böyle bir sevdiğin vardı.. Nediye benimle evlenip başımı nare yaktın..

— Nejat sana ciddî söyliyorum Fahirle benim aramda kardeşçesine bir sevgiden başka hiç bir şey mevcüt olamaz..

— Pek âlâ.. Öyleyse bu sözümü ispat etmek için bir müddet onunla dostluğu, ahbaplığı kes..

karısının itiraz edip cevap vermesine meydan bırakmadan Nejat Bey kapıyı çekip gitmişti.

***

Şermin, son cümleleri ağzında tıkılıp kaldığı için hiddetini kolay kolay yenemedi. Kanapenin üzerine kapanıp beş on dakika ağladı.

Sonra birde yerinden fırladı. Mantosunu giydi, şapkasını başına geçirdi, sokağa çıktı.

İlk önüne gelen eczaneden Fahire telefon etti. Yirmi dakika sonra ikisi kapalı bir otomobilin içinde Maslak üzerinden Yeni köye doğru uçuyorlardı.

Fahir meraklı meraklı sordu:

— Şermin, kardeşim, beni böyle acele acele çağırmana sebep ne..Çabuk söyle yavrum. Hayatta seni en çok düşünen eski dostlarından biri de benim.

Gene kadın ağlamak istidadı gösteren bir sesle cevap verdi.

—Darılma Fahir..Fakat Senin yüzünden,evimin, ailemin rahatı bozuluyor.. Kocam seni müthiş surette kıskanıyor.. Kabilse hiç görüşmiyelim... Yahut pek seyrek.. Senden bunu rica edecektim..

— Dur Şermin, ağlama.. Her şeyin çaresi bulunur.. Ayni mes'ele benim de başımda.. Dün akşam nişanlım oltimatomu verdi.. Ya ben ya Şermin.. dedi.. Bunlar amma çılgın şeyler ha.. Senle benim aramda kabil mi böyle bir şey mevcut olsun.. Fakat gelde onlara anlat bakalım...

— Öyleyse Fahirciğim en iyisi..

— Evet .. en iyisi.

İkisi de müteredditt birbirlerine bakıştılar. Sonra birden kucaklaştılar. Sevgi ve aşkla dudakları ilk defa birleşmişti.

***

Fahir hâlâ başı omzunun üstünde dalgın sarkan Şerminin saçlarını okşıyarak:

— Az kaldı diyordu budalalık edip bir daha görüşmemeğe karar veriyorduk. Hemen yarından tezi yok ben nişanımı bozayım.. Sen kocandan boşan.. Evlenelim..

Nakleden
Ahmet Hidayet

VUKUAT

Faik Ef. intihar etmemiş mi?

Ailesi Eskişehire kaçtığını zannetmektedir

Bir kaç gün evvel Üsküdarda Odun iskelesinde paltosunun yakasına bir mektup iliştirerek intihar ettiği söylenen ticaret mektebi talebesinden Faik Efendinin ailesi oğullarının intihar etmeyip Eskişehre kaştığı kanaatındadırlar.

Buna sebep olarak da oğullarının deniz kenarında terkettiği mektubun evde buldukları müsveddelerinde sevdiğinden bahsettiği kız hakkında biribirini nakız cümleler yazıp bozduğu ileri sürülmektedir.

Müteferrik

Kalp sektesi

...tyemezde Tekke sokağında oturan mütekait Binbaşı Ferit Beyin karısı Afife H. dün Cağaloğlundan geçerken düşüp ölmüştür.

Kazalar

Bir motosiklet kazası

Kızıltoprakta Hacı Hüsnü Ef.in oğlu 16 yaşında Muzaffer Ef. kiraladığı motosiklet ile Kuşdili çayırından geçerken Halil B. isminde birine çarpmış hem de dereye yuvarlanarak yaralanmıştır. Her ikiside Tıp Fakültesine yatırılmıştır.

Cerh vak'aları

Karagümrükte bir cerh

Karagümrükte Mustafa isminde bir çorapçı meçhul bir adam tarafından ağır surette yaralanmıştır.

Mecruh ifadeye gayri muktedir bir halde Cerrah paşa hastanesine kaldırılmıştır. Zabıta carihin Sırtlı Kâmil olduğunu tesbit eylemiştir. Bu iki adamı tanıyanlar cinayetin sebebini bir alacak mes'elesine atfetmektedirler.

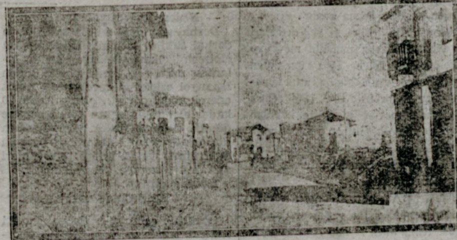
Amerikada soğuktan ölenler!

Nuyorktan Fransız gazetelerine verilen habere göre geçen hafta Müttehidei Amerikada şiddetli bir sıcak dalgasından iki gün sonra şiddetli bir soğuk başlamıştır. Müttehidei Amerikanın şarkında kar fırtınaları hüküm sürmektedir. Bir çok kimseler soğuktan ölmüştür. Hudsun körfezinde münakalât sekteye uğramıştır.

Anadoluda "CUMHURIYET„

Şirin "kasaba„ kazasında

Kasaba senede 3,000,000 kilo üzüm yetiştirmektedir

Kasaba da yeni yapılan bir sokak

Kasaba 7 [Hu. Mu.] — İzmir-Afyon hattının üzerinde en zengin ve faal bir kazamız olan "kasaba-Durgutlu„ya kitmek üzere bugün çok erken kalktım. Bu hattın gördüğüm bütün istasyonları gibi Manisa istasyonu da çok fena, adeta anbar gibi şekilsiz ve kasavetli bir binadır. Bir takım eski vagonlarını arkasına takmış, ağır ağır gelen trenimiz ayni betaetle yük taşıyor.. Yolumuz bağlarla süslü yeşil, ferah... (Hacı İsali) istasyonundan bir dakika duduk yarım saat sonra da (Kasaba) istasyonunda durduk! Arabacıların cebir denecek derecedeki davetlerine ister istemez icabet ettim. Çunkü şehrin nakadar uzakta olduğunu bilmiyordum.

Benim bu bilgisizliğim arabacının oldukça işine yaradı. Arabaya binerken [Hükûmete] dediğim halde beni hemen şehrin belli başlı sokaklarını dolaştırdı durdu... Dolaşma benim de hoşuma gitmişti. Çünkü şehri kolayca görmek ve gezmek fırsatı hasıl olmuştur. Arabacının kısmen de hakkı vardı, çünkü kaymakamlık binası bir sokak içinde, ufacık bir evden ibaretti..

(Kasaba) nın çok genç ve çok zeki kaymakamı (İstanbul) şehremini muavini Şerif beyin oğlu idi.. idaresindeki halka kendisini cidden sevdirmiş olduğunu iyi tetkiklerle öğrendim.

***

Zalim düşman zulum ve vahşet ellerini bu şirin kasabaya da uzatmışlar. Fakat yalnız Türkün yaşamak azmini yakamamışlardır, koca Kasaba olu azmi yuce himmeti ile üç dört sene içinde yeniden yapılıvermiş!..

***

Bu havali halkı umumiyetle bağcıdır, halbuki bu sene üzümleri satılamamış, pek fazla mikyasta mutazarrır olmuştur. Bilhassa muhtekir mürabahacılar elinde ezilmiş kalmışlar. Yüzde elli altmı, hatta yüzde yüz faiz! İşte bütün müstahsillarımızı biriren, kemiren acı hastalık budur.

Bilmem ki bu afetin bu, faiz afetinin önüne nasıl geçmeli?..

Bu yetişmeyormuş gibi bir de mahsullerimizi gayri Türk ellerle sevketmek hatasını, tenbelliğini yapıyoruz.

Kasaba kazası 927 de on milyon liralık istihsalât yapmıştır. Fakat bu gün ellerindek imalları da satamayarak müşkül vaziyete girmektedir.

Kasabada şayanı bahis ve şayanı medih bir Türk iktisat müessesesi var.

İzmir esnaf ve ahali bankası..

Bir milyon lira ile işe girişen bu Cumhuriyet nevzadı; müstahsilleri, tüccarı o derece memnun ve tatmin etmiş ki kiminle görüşsem, bu bankadan beyanı memnuniyet ediyor.

Bankanın genç müdürü Kâzım ve vukufu iktisadisi ile uzun uzadıya görüştüm. Muhitin ahvalı iktisadiyesi hakkında anların verdikleri nikbinane izahattan hem memnun hem müteselli oldum.

A. Fuat

Spor

Cuma Günkü futbol maçlarına ait bir nokta!

Bizdeki Lig maçları kısmen sahada, kısmende perde arkasında cereyan eder. Meselâ bütün seyirciler en mühim maçların son kısımlarının karanlıkta cereyan etmesinden şikâyet ederler. Halbuki bu ekseriya kasten yapılır: maksat maçı karanlığa bırakıp halkın sahaya dolmasına kavgalar çıkmasına sebebiyet vermektir.

Bu hafta icrası mukarrer, Galatasaray Beşiktaş maçı, o gün yapılacak maçların en ehemmiyetlisi olduğu kalde, kasten en sona bırakılmıştır. Saat beşte başlaması lâzım gelen bu maç mutat taahhurlar yüzünden beş buçuğa kalacak ve saat yedide karanlık çöktüğü için maçın sonu karanlıkta cereyan edecek, halk sahaya dolacak, oyunun ahenk ve intizamı bozulacak, bu yüzden belki kavgalar bile çıkacaktir.

Bu kadar senelik müessef tecrübelere rağmen böyle hararetli ve ehemmiyetli bir maçın en sonraya bırakılması kat'iyen doğru değildir. İstanbul Futbol heyeti, gazetelere evvelce verdiği tebliğ hilâfına maç saatlerini değiştirmekle hata etmiştir. Bu manasız kararın değiştirilmesi lâzımdır, aksi takdirde o gün bir hadise çıkarsa bundan tabiî İstanbul Futbol Heyeti mes'ul olacaktır.

Cuma günkü maçlar

Mıntaka Futbol Heyetinden:

16 Nisan 929 cuma günü icra edilecek Resmî müsabakalar berveçhi atidir:

"Kadıköyde„

Topkapı - Darüşşafaka saat 12 Hakem Necmi Bey. Kasımpaşa - Eyüp saat 13,45 Hakem Necmi Bey.

"Taksim Stadyumunda„

Vefa - Süleymaniye saat 13 Hakem İzzet Bey, Beykoz - Fenerbahçe saat 15 Hakem Saim Bey, Beşiktaş - Galatasaray saat 17 Hakem Apdullah Bey.

Adliyede

Bir Ermeninin firarına meydan verenler

Gaspar isminde bir Ermeninin fiarına sebebiyet vermek maddesinden Yeniköy Feneri Jandarma Kumandanı ilı heyeti ihtiyariyesi mahkemeye sevkedilmişlerdir.

Seyrisefainde

Seyri Sefain hey'eti gitti

Vapur muayenesi için Marsilyaya gidecek olan Seyrisefain heyeti dün limanımızdan Marsilyaya hareket etmiştir.

pahalılık hakkında

[Birinci sahifeden mabait]

münakaşa edecek mevkide değilim. Benim iki merciim vardır: Cemiyeti Belediye ve Dahiliye Vekâleti. Ben buralardan sorulan şeylere cevap veririm. Filvaki efkârı umumiyeyi de daima tenvir etmek isterim, fakat hüsnü niyete makrun olursa.„

Şehremini B. hayat pahalılığı mücadelesi ve et fiatları hakkında da şu sözleri söylemiştir:

"— Hayat pahalılığı hakkında yaptığımız mücadele resmî değildir. Bu bir iktisadî mes'eledir. Etin 180 kuruşa satıldığı doğru değildir, 140 kuruştur. Bunu zenginler yer, 80 kuruşa olan sığırıda fakirler yerse o kadar pahalı görunmez. Siz daima zenginlerin yiyeceğini düşünüyorsunuz. Etler pahalı ise bu bizim resmî bir müdahalemizle mi olmuştur. Et bozulan bir maddedir. çok duramaz, bozulur. Onun için ne kadar ucuz satmak kabilse verirler. Bu bir arzıtalep mes'elesidir.„

İktisadî mehafilde

Tescil edilecek alâmeti farikalar

İktisat Vekâletine noksanın ikmal edilmediği cihetle tescili reddolunan alâmeti farikalar için tediye edilen paranın nısfı sahibine iade nısfı diğerinin de hazineye kalacağı, ancak ret tarihinden üç ay zarfında tecil talebine dair ikinci bir istida verildiği takdirde evvelce tediye edilen paranın mahsup edilebileceği alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Sanayi ve Maadin Bankasının kazancı

Sanayi ve Maadin bankası heyeti umumiyesi toplanarak bankanın 400,000 liralık kazancının sınaî tehlikelere karşılık ayrılmasını kabul etmiştir.

M. Müller Ankaraya gitti

Devlet Bankası için şehrimize gelen Alman Devlet Bankası Müdürlerinden Her Müller, dün akşam, Hükûmetimizle temas etmek üzere Ankaraya gitmiştir.

Hali acizde bulunan Acenteler işlerini düzeltiyorlar

Düyunu muvahhide yüzünden Borsada hali acze düşen acenteler açıklarını kapıyacaklarını Borsa idaresine bildirmişlerdir.

Askerlik tezkeremi kaybettim

Beşinci alaydan almış olduğum askerlik tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Seyrisefain Elektrik memuru
Mustafa Hulki

SİNAMALAR

Borsa

Kambiyo ve Nukut	Açıldı		Kapandı	
Nukut				
İsterlin İngiliz	990	25	990	50
Dolâr Amerika	202	—	202	—
20 Frank Fransız	158	75	158	75
20 Liret İtalya	213	—	213	—
20 Frank Belçika	112	50	112	50
20 Drahmi Yunan	52	37,50	52	37,50
20 Frank İsviçre	782	—	782	—
20 Leva Bulgar	28	50	28	50
1 Florin Felemenk	80	—	80	—
20 Koron Çek İslovak	119	50	119	50
1 Şilin Avusturya	28	50	28	50
1 Rayhşmark Almanya	48	12,50	48	12,50
1 Zeloti Lehistan	22	50	22	50
20 Ley Romanya	24	12,50	24	12,50
20 Dinar Yogo İslâvya	71	50	71	50
1 Çervoneç Sovyet	—	—	—	—
Kambiyo				
Londra 1 İsterlin Kuruş	986	25	986	50
Nüy. bir Türk lirası dolar	0,49	25	0,49	25
Paris bir Türk lirası frank	12	59,50	12	59
Milano bir Türk „ Liret	9	39,50	9	39
Brüksel „ „ „ Belga	3	54	3	54
Cinevre „ „ „ Frank	2	55,50	2	55,25
Sofya „ „ „ Leva	68	12,50	68	12,50
Amsterdam „ „ „ Florin	1	22,50	1	22,50
Madrit „ „ „ Pezeta	3	30,50	3	30,50
Berlin „ „ „ Mark	2	08,25	2	08,50
Varşova „ „ „ Zeloti	4	38	4	37,75
Bükreş 20 Ley Kuruş	24	37,50	24	37,50
Rusya 1 Çervoneç Kuruş	1041	—	1042	

Esham ve Tahvilât	Açıldı		Kapandı	
Tahvilât				
Dahili istikraz % 5	—	—	—	—
Düyunu muvahhade % 4	206	75	210	—
Ru. demir yollar ikramiyeli	—	—	—	
A. „ A tertibi % 4 buçuk	—	—	—	—
A. „ D „ „ 4 „	—	—	—	—
A. „ F „ „	—	—	—	—
Galata - Beyoğlu Tünel	—	—	—	—
Hisse Senedatı				
İş Bankası	—	—	—	—
İstanbul Tramvay şirketi	—	—	—	—
Anadolu demir yolu „	23	65	23	70
Osmanlı Bankası	—	—	—	—

Ticaret ve Zahire Borsası

Dünkü Zahire Vasatileri

Cinsi	Azami ku	Azami Pa	Asgarî ku	Asgarî Pa
Buğday % Çavdarlı				
Yumuşak —	—	—	—	—
Kızılca —	—	—	—	—
Sünter —	—	—	—	—
Sert 6—8	18	00	17	35
Romanya	—	—	—	—
Zahireler				
Çavdar Bulgar	16	05	16	00
Arpa	14	10	13	35
Mısır	14	30	13	37,5
Un				
Ekstra Ekstra	1200		1200	
Ekstra	1400		1175	
Birinci Yumuşak	1375		1180	
Birinci Sert	1350		1110	
İkinci	—		—	
Afyon Nallıhan	2725		2700	
Tiftik deri Ankara	—		—	
„ Yozgat	—		—	
Kabuklu Fındık	55		55	
iç Fındık	—		—	

İstanbul Hayvan Borsası 14-4-929

Et satışları

Cinsi	Okka Fiatı Asgarî Ku	Asgarî pa	Azamî Ku	Azamî pa
Kıvırcık	135		145	
Dağlıç	135		145	
Karaman	130		140	
Karayaka	—		—	
Kuzu	100		150	
Keçi	85		115	
Sığır	50		70	
Dana	70		80	
Manda	45		60	

Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo Fiatı Asgari Ku	Asgari Pa	Azami Ku	Azami Pa
Kıvırcık	—	—		—	
Dağlıç	—	—		—	
Karaman	1403	56		60	
Karayaka	—	—		—	
Kuzu	202	85		121	
Keçi	50	42		42	
Sığır	134	13		25	
Dana	1	25		25	
Manda	14	15		32	

İSTANBUL TELEFON TÜRK ANONİM ŞİRKETİ HİSSEDARANINA İLÂN

Şirket heyeti umumiyesi içtimaında ittihaz kılınan karar mucibince 21 Nisan 1929 tarihinde kapatılacak olan hisse senedatı sicil defterine göre 31 Kânunuevvel 1928 tarihinde hitam bulan senei hesabiye için tamamen tediye edilmiş sermaye üzerinden yüzde 3½ faiz tediye edilecektir. Tediye emirleri nama muharrer hisse senedatı mukayyet hamilleri adreslerine olmak üzere 30 Nisan 1929 tarihinde postaya tevdi edilecektir.

Mezkûr faiz, hamiline mahsus hisse senedatına merbut 5 numaralı kupon sahiplerine de, 30 Nisan 1929 tarihinden itibaren, Galatada Osmanlı Bankası yahut Londrada mezkûr bankanın şubesi tarafından tediye olunacaktır. Buna mütedair bordrolar işbu bankalardan tedarik olunabilir.

22 den 30 (Dahil) Nisan 1929 tarihine değin hissedaran kuyudatında hiç bir nakil muamelesi ifa kılınmıyacaktır.

Meclisi idare emrile Kâtibi Umumi: J. M. ANDERSON

Limanda

Bugün gelecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Geleceği liman
Abbaziya	İta.	Tiryesteden
Sardenya	„	Cenovadan
Çar Ferdinant	Bul.	Pireden
Baktriya	İng.	Liverpoldan
Gurko	„	Londradan
Eksellensi	Ame.	Nevyorktan
Ankara	Tür.	Hopadan
Ad. Hamilton	İng.	Burgazdan

Bugün limanımızdan gidecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Gideceği liman
Millet	Tür.	Hopaya
Samsun	„	„
Hüseynize	„	İzmire
İtalya	İta.	Cenovaya
Karamani	Fr.	Marsilyaya
Oporto	İng.	Liverpola
Ad. Hamilton	„	Roterdama
Car Ferdinant	Bul.	Varnaya

Kiralık depolar

Galatada Azapkapuda ve İstanbulda bulunan ve depo ve fabrika ve bilhassa tütün deposu için pek elverişli olan depolar pek münasip şeraitle kiralıktır. Telefon Beyoğlu 342 ye müracaat.

İLAN

Nisanın 10 cı çarşamba günü köprü ile Beyoğlu arasında, içinde, Alman pasaportum ile, Galatasaray polis merkezinden almış olduğum ikamet teskerem bulunan cüzdanımı gaybettim. Yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü olmadığı ilân olunur.

Cumhuriyet Matbaasında montör Paul Zielke

Aydın sıhhat ve içtimaî muavenet müdirliğinden

9 Kilo meccani kinin münakasa ile mübayaa edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere İstanbul sıhhat ve içtimaî muavenet müdiriyeti kalemine müracaatları ilân olunur.

Niğde Vilâyet konağı inşaatı

Niğde Vilâyetinden:

Bedeli keşfi 21304 liradan ibaret olan Niğde Vali konağı inşaatı nisanın yirmi dokuzuncu pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddet ve kapalı zarf usulile münakasaya vazedileceğinden taliplerin bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde ita edecekleri teminat akçelerile yevmi mezkûrda Encümeni Vilâyete müracaat eylemeleri ilân olunur.

Pazarlıkla alât ve edevat mubayaası:

Yüksek Baytar mektebinin mevkii münakasada olup 10 nisan 929 tarihinde talip zuhur eylememesine mebni ihalesi icra kılınamıyan alât ve edevatı fenniyesi 17 nisan 929 çarşamba günü saat on dörtte pazarlıkla mubayaası icra kılınacağından talip olanların şerait ve evsafı ve listeleri görmek üzere her gün Baytar mektebine ve yevmi ihalede müessesatı tüccariye ve zürraiye mubayaat komisyonuna müracaatları.

SAF İSPİRTO

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı İstanbul müdürlüğünden:

Ahalii muhteremenin ihtiyacatı nazarı dikkate alınarak bandrollu ve muhtelif mıktarda şişeler derununde safi ispirto piyasaya çıkarılmıştır. Kapalı şişelerle rakı satan bilcümle bayilerde (etiketlerile üzerinde yazılı fiyatlarla) serbestçe fruht edilmekte olduğu ilân olunur.

Edirne Ziraat mektebi müdürlüğünden:

Edirne Ziraat mektebine merbut sabit sermaye çiftliğine lâzım olan Jon diri fabrikası mamulâtından fordson traktürile işler bir adet balya makinesi mübayaa edilmek üzere 1-4-929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya vazedilmiştir işbu makinenin nihayet 15-5-929 tarihinde sağlam olarak Edirnede teslimi şarttır talip olanların usulü dairesinde teminat akçelerile şeraitlerini Edirne ziraat mektebi müdürlüğüne bildirmeleri ilân olunur.

İzmir emlâki milliye müdürlüğünden

Mevkii	Do.	
Burnova Hamitli caddesi Kara sulukta	150	Mukaddema bağ elyevm tarla

K. Lira "9000" Derununda kuyu ve eşcarı müsmiresi var.

Bu tarlanın bedeli sekiz sene ve sekiz taksitte ödenmek ve Mayısın yedinci Salı günü ihale edilmek üzere milkiyeti kapalı zarf usulile müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin müzayede ve ihale kanunundaki tarifat veçhile o gün saat on beşe kadar teklifnamelerini Metrük mallar idaresinde Satış Komisyonuna vermeleri lâzımdır.

Karacabey Harası müdürlüğünden:

Karacabey Harasının bu sene tevellüt eden erkek ve dişi Kuzularından 4200 baş ufak parçalar (ekalli 400) 23 Nisan 929 tarihine müsadif salı günü saat onbeşte Hara merkezinde ihale edileceğinden talipl olanların şeraitimizi anlamak üzere Haraya teşrifleri ilân olunur.

İstanbul Esnaf Bankasından:

İstanbul Esnaf Bankası hissedaranı 27 Mayıs 1929 pazartesi günü saat 14 te şirketin Bahçekapısındaki merkezinde fevkalâde surette in'ikat edecek heyeti umumiyeye davet olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — Sermayenin beş yüz liraya çıkrılması.
2 — Nizamnamenin bazı mevadının tadili.

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362.

Şube acentası: Mahmudiye hanı altında. İstanbul 2740.

TRABZON İKİNCİ POSTASI

(ANKARA) vapuru 18 Nisan perşembe akşamı Galata rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Trabzon, Rizeye gidecek ve Of, Trabzon Polathane, Gireson, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop İneboluya uğrayarak gelecektir.

İZMİR SÜR'AT POSTASI

(GÜLCEMAL) vapuru 19 Nisan Cuma 14,30 da Galata rıhtımından hareketle Cumartesi sabahı İzmire gidecek ve Pazar 14,30 da İzmirden hareketle Pazartesi sabahı gelecektir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Sultanahmet sulh icrasından:

Madam Ofsana ile Veysel efendinin uhdei tasarruflarında bulunup izalei şuyuu zımnında müzayedeye vazolunan kumkapı nişancasında tülbentci mahallesinde ve caddesinde 10 numaralı alt katı kâgir iki kat ve bir çatıdan ibaret alt katta taşlık ve kuyu bir mutfak kârı kadim siyah malta döşeli ve bir asma oda ve karşısında bir oda üst katta üç oda bir sandık odası ve üst katta tavan arası ve iki abdesthaneyi havi kısmen tamire muhtaç terkos ve elektrik tertibatını havi hanenin 1200 lira bedel ile ihalei evveliyesi icra kılınmış, 8 mayıs 929 çarşamba günü saat on beşte ihalei kat'iyesi icra kılınacağından talip olanların kıymeti muhammenesi olan 2000 liranın yüzde on nisbetinde pey akçasını müstashiben 929-9446 numara ile Sultanahmet sulh altıncı mahkemesine müracaatları ilân olunur.

Emlâk ve Eytam bankası umum müdürlüğüden:

Mevkii ve evsafı mahsusası zirde muharrer bir parça mülkün satışı müzayedeye konulmuştur.

1— Müzayede kapalı zarf usuliledir. İhale 22 Nisan 929 tarihinde banka idare meclisi huzurunda icra edilecektir. Talip olanlar zirde gösterilen miktarda teminat iraesine mecbur olup bu teminat varakasını teklif mektuplarile beraber makbuz mukabilinde bizzat ve yahut ihale meclisine yetişmek üzere taahhütlü olarak postaya tevdi ederler.

2— İhale bedeli ihaleyi müteakıp peşin olarak alınır.

3— Talip olanların İstanbul ve ya İzmir şubelerimize ve yahut merkez emlâk müdürlüğüne müracaatla mufassal şartnamemizi mütalea etmeleri ve müzayedeye iştirak halinde bir nüshasını bir lira mukabilinde alıp imza ve teklif mektuplarına raptetmeleri icap eder.

Umumi numara	Mevkii	Nev'i	Hududu	Teminat T. L.
145	Boğaziçi, Beylebeyi Bostancıbaşı sokağı	Kargi, Abranosyan antreposu ve müştemilâtı deniz kenarında ve rıhtımı vardır.	3540 zira kargir antrepo ile 4625 zira maa arsa dağ mahalli	1910

DOKTOR H. SAİP

Cilt, saç, firengi, belsoğukluğu ve bütün tenasüli hastalıklar mütehassısı Cumadan başka her gün saat 10-12 ve 13-19 Beyoğlu Parmak kapı 113 Sempatyan apartımanı 1 nci kat

Doktor A. KUTİYEL

Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar ve bel gevşekliği, cilt ile firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekci fırını sırasında № 34.

Ademi iktidar VE BELGEVŞEKLİĞİNE

En müessir deva Seroin haplarıdır. Deposu İstanbul Sirkecide İskenderiye oteli ittisalinde Ali Rıza eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde ecza depolarında ve Irgat Pazarındaki eczanede bulunur.

KARDOMAH ÇAYI

Çayların en alâsıdır Bakkallarda arayınız..

Acele Aranıyor

Bir elbise magazası için tecrübe görmüş ve meslekten anlar bir satıcı hanım aranıyor.

Galatada Karaköyde Ekselsiyor Elbise fabrikasına müracaat.

Mürebbiye aranıyor

Birisi dörtbuçuk diğeri üç yaşında iki erkek çocuğa bakmak üzere ciddî bir mürebbiye aranıyor. Tepe başında Biristol otelinde Süreyya Beye müracaat.

Bursa A. V.P. Ha. sertababetinden

40 lira ücreti şehriyeli hastane bahçıvanlığı inhilâl etmiştir. İhtisası olanların hastane sertababetine müracaatları ilân olunur.

Satılık Ev

Samatyada Haci Hüseyin ağa mahallesinde İtalyan kilisesi karşısında (20) numaralı ev satılıktır. Kârgir, beş oda, havadar, bahçeli ve mükemmel haldedir. İçindekilere müracaat.

Peynir tüccarlarına

Kaşer imalinde mütehassıs Bulgaryadan İbrahim Salih, Osman, İsmail ustalar bilvurut Sirkecide Pazarcık otelinde ikamet etmektedirler. Arzu edenler gidip kendilerile görüşebilirler.

Satılık makine

Meşhur Ransom harman makinesinin 24 beygir kuvvetinde az kullanılmış buharla müteharrik zatülharek lokmobili satılıktır. Çerkes köyünde Emir zade biraderlere müracaat olunması.

Kiralık ev ARIYORUM

Sultanahmet, Divanyolu, Nuruosmaniye, Cağaloğlu semtlerinde 3 odalı müstakil, elektrikli, terkoslu evi olupta kiralamak istiyenlerin Anadolu Ajansı ilânat şubesi muhasebesine müracaatları.

GENÇ HANIMLARA

16 ile 22 yaş arasında Müslüman hanım kızlar talep edilmektedir. Fransızcaya aşina olanlar tercih olunacaktır. Arzu edenlerin mahi halin 25 inci perşembe günü saat 10 dan 11,30 a ve 14 ten 16 ya kadar İstanbulda Tahtakalede kâin Telefon Şirketi işletme Müdiriyetine müracaat eylemeleri.

KEŞİDE TARİHİ 30 HAZİRAN 929 — **BÜYÜK** — BİLETLER BİRER LİRADIR

Eşya Piyangosu

Türk Ocakları Merkez hey'etinin (50,000) liralık ikramiyeyi ihtiva eden bu piyangosunda çok nadide ve kıymcttar eşyalar vardır

Hasılatı, inşaatı bitmek üzere olan Türk Ocakları Merkez Hey'eti binasının mefruşat ve tesisatına sarfedilmek üzere, bu sene de zengin bir eşya piyangosu tertip edilmiştir. Bu piyangoda ikramiyeye 50 bin lira tahsis edilmiştir. Bu seneki ikramiyeler geçen senekinden çok daha kıymettardır. Merkez Hey'eti bilhassa yerli eşyamızın revacını temin için ikramiyelerin kısmı azamını en nefis yerli mamulâtından intihap etmiştir. Arada lüks otomobiller ve beheri 2000-2500 lira kıymetinde pırlanta pantantif ve küpeler, beheri biner lira kıymetinda büyük salon halıları, pilâtin erkek ve kadın saatleri, salon takımları, elmas yüzükler, ipek seccadeler, 80 parça nadide halı seccade, 400 lira kıymetinde minyator resimli paravanalar, Hereke battaniyeleri, Hereke ipek yastıkları, yerli fabrikalarımızın mamulâtından zarif bavullar, evrak çantaları, Esirgeme Derneğiyle Hilâliahmer San'at Evinin en zarif ve en nadide el işlerinden iki yüz parça eşya vardır. İkramiyelerin mecmu mikdarı bindir.

Merkez Hey'etinin bu piyangosu şimdiye kadar Türkivede tertip edilmiş eşya piyangolarının en zenginidir.

Makine-Elektirik Mektebinde

1 Mayıs 1929 çarşamba günü tedrisata başlamak üzere ayrı ayrı elektrik ve Dizel şubelerine ait dersler için yeni kayıt muamelesine başlanmışdır. Galatada çinili rıhtım hanı arkasında (Arapyan) hanına bitişik "Makine - Motör - Elektrik" mektebi

TORPEDO 6

Hükûmetçe teracih edilen ve Türkiyenin her tarafında tecrübe edilen büyük bir rağbet gören

TORPEDO

YAZI MAKİNELERİNİ ALINIZ

Türkiye umumî acentalığı: **RADYO MEKANIK**

İstanbul GALATA AGOPYAN HAN

Taşra acantaları: ANKARADA Fahri Bey Timarhane caddesi No 11. İZMİRDE Cephane sokak No 9 Nazım Topçu oğlu.

ESKİŞEHİRDE: Mestan zade İbrahim. SAMSUNDA: Hacı Hayrullah zade biraderler. UNYE. NİKSAR, TOKAT, ARBA: Bazlı zade. TRABZONDA: Hacı Hamdi zade biraderler.

SIVASTA: Sigırcı zade biraderler. ADANA, MERSİN: Recai Vasıf, GAZİAYINTAP da: Yüzbaşı zade Mahmut, BURSA da: Namık Kemal, KAYSERİde: Esemeli Behiç müessesesi, BİLECİKte: Mercimek zade HİLMİ, BANDIRMAda Cevdet Bey.

Yerli olarak muadili, mümasili mevcut iken millî servetin anahtarını yabancı ellere vermeyelim. Bu cidalde muvaffak olmak için uğraşan memleketin fedakâr ve münevver kısmına:

Mamulâtımızın herkesçe malûm olan esamisini bir kerre daha zikrediyoruz:

1 — Pertev şurubu
2 — Krem Pertev
3 — Pertev çocuk podrası
4 — Pertev karbonat komprimesi
5 — Pertev diş macunu
6 — Pertev kolonya suları
7 — Pertev kinin komprimeleri
8 — Pertev diş tozu
9 — Pertev esansları
10 — Pertev (Dower) komprimeleri öksürük için
11 — Pertev Briyantini
12 — Pertev Tuvalet podrası
13 — Pertev Tırnak cilâsı
14 — Pertev Losyonları
15 — Südorono Pertev (koltuk altındaki teri kesmek için)

Sipahi ocağından:

Binicilik mektebinin karuzel "Atlı Eğlence" günü olan 26 Nisan 929 cuma günü ocak tarafından birisi zabitana, diğeri sivillere mahsus olmak üzere iki konkorhipik "Atlı mani atlama" müsabakası yapılacaktır. Bu müsabakaya iştirak edeceklerin tafsilât almak için Ocağa müracaatları.

FLİDA

Sinek Tahtakurusu, Güve, Pire ve bütün haşaratı ve yumurtalarını kat'iyyen öldürür. Leke yapmaz, tesiri kat'î ve kokusu lâtiftir.

Şişesi 50 Tenekesi 75 ve Pompası 75 kuruştur.

Markasına dikkat ediniz Hasan ecza deposu

Müzmin Yaralar

Yanıklar, intanlı çıbanlarda

SİKATRİN

merhemi pek tesirlidir. Muhakkak kullanınız. **İzmirde** Marganato ecza deposunda, **Bursa** Set Başı Selâhattin Ziya, **samsun** kamer, **Trabzon** Şifa ve bilûmum meşhur eczanelerde bulunur.

KOLYNOS DENTAL CREAM

KOLİNOS dişlerinizi, diş etlerinizi ve ağzınızı temizler. Kolinosu vücuda getiren terkibat ağızdaki tehlikeli mikropları imha eder. Diş ağrılarına, diş etlerinin şişmek gibi rahatsıslıklarina maniolur. Kolinosu kuru bir firça üzerine koyarak dişlerinizde tecrübe ediniz ağzınızın nasıl temizlenip ferahlandığını hissedeceksiniz.

KOLYNOS DENTAL CREAM

Türkiye için depoziteri: MAURICE FARAGGI

Beyoğlu, Venedik Sokağı, İbrahim Paşa apartımanı

Haseki ve Carrahpaşa hastaneleri Sinir hastalıkları mütehassısı

SİNİR HEKİMİ ŞÜKRÜ HAZIM

İstanbul Sultan Mahmut Türbesi. Telefon 2622

ŞAPKACILARIN NAZARI DİKKATİNE

Kadın, erkek ve çocuklara mahsus:

YILDIZ ŞAPKA FABRİKASI

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Posta sokağında 12 numaralı fabrikamızda imal edilen bilûmum şapkalar Avrupa mamulâtının ayni olup fiatlar üzerinde büyük bir farkla toptancılara satılmaktadır.

Teminatlı Kimyevî Gübreler

Her türlü mahsul için kimyevi gübrelerimiz vardır. Teminatlı ve tecrübelidir Tarifelermizi isteyiniz- Satış deposu:

Hoca Paşa Ebssuut caddesi No 55

Çolhazade mahtumları

Satılık emlâk

Ayasofyada Ahmet Abut efendi konağı ve büyük Alemdar sineması ve arka tarafındaki kebir arazisi birden gayet müsait fiat ile bugünlerde satılıyor. Görmek için içindekilere, görüşmek için her gün öğleden sonra İkinci Vakıf Hanında Ferit beye müracaat.

Heman kiralamak istiyorum

İstanbulda, Büyükadada veya Boğaziçinde gayet asude bir mahalde her türlü esbabı istirahatı cami, büyük bahçesi mutfağı ve yemek salonu havi 5-6 odalı bir villa hemen kiralamak istiyorum. Galata post restant Meichler adresine yazılması.

kiralık fırın

Yedikule haricinde Kazlıçeşme fırını kiralıktır. Taliplerin Sirkeci istasyon memurlarından Suat Beye müracaatları.

VERESİYE

6 ilâ 8 ay vade ve 75 kuruş

1

Haftalık Taksitlerle Trenç kot Lacivert Pardesü Palto Kostüm Manto Muşamba Kazak Çocuk elbiseleri Hazır ve Ismarlama

ve her nevi İngiliz kumaşları İstanbul Eminönü Köprübaşı No 15—16 Karakaş elbise mağazasına bu ilânı kesip müracaat ediniz.

Cerrahpaşa ve Haseki hastaneleri böbrek, mesane, idrar yolu hastalıkları mütehassısı

Operatör doktor İHSAN ARİF

Cağaloğlu Baha Bey apartımanı No. 3 Tel. İst: 2440

Beyoğlu dördüncü Sulh Hukuk Hakimliğinden:

Galatada Okçu musa mahallesinde Bahtiyar hanında 34 numarada saatçilikle meşgul iken 23 mayıs 1928 tarihinde vefat etmesi üzerine terekesine Mahkemece vazıyet olunan Emil Laşiver efendiye ait bulunan:

1) Pırlantalı elmaslı yüzük
2) İncili pırlantalı yüzük
3) Pırlantalı pilâtinli pandantif
4) Mineli altın saat
5) Kurdelâlı pırlantalı iğne
6) Ufak pırlantalı, elmaslı pandantif
7) Pırlantalı kol düğmesi
8) sallanır pırlantalı broş

dan mürekkep mücevheratı altı gün müddetle şehremaneti sandal bedestanında teşhir edildikten sonra 29 nisan 929 pazartesi günü saat 10 da bilmüzayede furuht edileceğinden talip olanların mezkûr gün ve saatta sandal bedestanında hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Mes'ul Müdürü: M. Agâh